

İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULLARI

FAALİYET RAPORU

2025

İÇİNDEKİLER

1.	GİRİŞ	1
2.	AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER.....	3
2.1.	Mesleki Eğitim Kursları	4
2.2.	İşbaşı Eğitim Programları.....	6
2.3.	Toplum Yararına Programlar	8
2.4.	İşgücü Uyum Programı (İUP).....	9
2.5.	İŞKUR Gençlik Programı	9
3.	İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER.....	11
4.	ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER.....	14
4.1.	Kadınlar	15
4.2.	Gençler	18
4.3.	Engelliler	22
4.4.	Eski Hükümlüler	27
4.5.	Sosyal Yardım İstihdam Bağlantısı.....	28
4.6.	Hane Destek Sistemi.....	29
5.	ARACILIK VE DİJİTALLEŞME FAALİYETLERİ	30
6.	İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER.....	31
6.1.	İş Kulübü Çalışmaları	31
6.2.	İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları.....	31
6.3.	Meslek Danışmanlığı Çalışmaları.....	32
6.4.	Danışman Bilgi Sistemi (DABİS)	32
6.5.	Staj Portalı ve Ulusal Staj Programı	33
7.	ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI	35
8.	KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI.....	36
9.	DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER.....	40

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcılarının Cinsiyet Dağılımı.....	5
Şekil 2: 2025 Yılı En Çok Mesleki Eğitim Kursiyeri Olan Meslekler (İlk 10)	5
Şekil 3: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı	6
Şekil 4: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı	7
Şekil 5: 2025 Yılı En Çok İşbaşı Eğitim Programı Katılımcısı Olan Meslekler (İlk 10 Meslek).....	7
Şekil 6: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı	8
Şekil 7: Toplum Yararına Program Faydalanıcı Sayısı	8
Şekil 8: İşgücü Uyum Programı Faydalanıcı Sayısı	9
Şekil 9: İŞKUR Gençlik Programı Faydalanıcı Sayısı	10
Şekil 10: Veri Üretilen İşyerlerinin Çalışan Sayısına Göre Dağılımı.....	11
Şekil 11: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı.....	16
Şekil 12: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı.....	16
Şekil 13: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı	16
Şekil 14: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı.....	17
Şekil 15: Toplum Yararına Programlardan Faydalanan Kadın Oranı	17
Şekil 16: İşgücü Uyum Programlarından Faydalanan Kadın Oranı	18
Şekil 17: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı.....	20
Şekil 18: Yaş Gruplarına Göre Yapılan Bireysel Görüşme Dağılımı.....	21
Şekil 19: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı	21
Şekil 20: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı	22
Şekil 21: İşgücü Uyum Programlarından Faydalanan Genç Sayısı	22
Şekil 22: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı	24
Şekil 23: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı	24
Şekil 24: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı	25
Şekil 25: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı	25

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2025 Yılı Aralık Sonu İtibarıyla Engelli İşçi Kontenjan Durumu (Ülke Geneli)	23
Tablo 2: Sosyal Yardım- İstihdam Bağlantısı Kapsamındaki Faaliyetler (2025)	28
Tablo 3: Hane Destek Sistemi Kapsamındaki Faaliyetler (2025)	29

1. GİRİŞ

Sürekli değişen ve dönüşen koşullar doğal olarak işgücü piyasasının da bu sürece eşlik etmesi gerekliliğini beraberinde getirmektedir. İnsan merkezli olması yönüyle diğer piyasalardan ayrıran işgücü piyasasının, yaşanan değişim ve dönüşümlere hızlı ve etkin bir şekilde uyum sağlayabilmesi için kapsamlı bir sosyal diyalog mekanizmasının varlığı önem arz eden bir husus olarak ön plana çıkmaktadır. İşgücü piyasası ile ilgili sorunların çok paydaşlı bir yapıda, yönetim tabanlı olarak mümkün olan en kısa sürede en pratik şekilde ve en yakın idari merciler eliyle çözüme kavuşturulması yaklaşımı etkin bir sosyal diyalog mekanizması için gerekli görülmektedir. Günümüzde çok sayıda ülkenin en başta gelen sorunları arasında yer alan işsizliğe çözüm üretme noktasında uygulanacak politikalar, sosyal diyalog ve yönetim mekanizmasının etkin işletilmesi yoluyla desteklenmektedir.

Ülkemizde istihdam ve mesleki eğitim konularında çok taraflı sosyal diyalog mekanizmalarının önemli bir örneğini oluşturan ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625'inci maddesinde üyeleri sayılan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları (İİMEK), Türkiye İş Kurumu'nun dört temel organından birini oluşturmaktadır. Yerelde faaliyet göstermesi nedeniyle, merkez yerel koordinasyonunun ve iş birliğinin sağlanmasında da oldukça önemli bir yere sahip olan İİMEK; valinin başkanlığında, belediye başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediye başkanı veya genel sekreteri ya da genel sekreter yardımcısı, il özel idaresi genel sekreteri, çalışma ve iş kurumu il müdürü, il millî eğitim müdürü, il sanayi ve teknoloji müdürü, il ticaret ve/veya sanayi odası başkanı veya başkanları, işçi konfederasyonlarından birer temsilci, işveren konfederasyonlarından birer temsilci, Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan bir temsilci, il esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı, ilde bulunan yükseköğretim kurumlarının çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümü veya mesleki teknik eğitim bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesi, il ticaret müdürü ve kalkınma ajansı temsilcisinden oluşmaktadır. 2010/14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Kurul toplantılarına ilde kadın konusunda faaliyette bulunan STK'lardan bir temsilcinin de katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca Kurul başkanının gerekli görmesi hâlinde Kurulun gündem maddesindeki konular hakkında ilgili kurum ve kuruluşlardan bir temsilci Kurula bilgi vermek ya da görüş bildirmek için davet edilebilmektedir.

İİMEK'in görevlerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625'inci maddesinde yer verilmiştir. Buna göre; ilin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, ilin muhtelif sektör ve branşlardaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasa analizleri yapmak yaptırmak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek ve yayımlamak, gerektiğinde ilgili Bakanlık ve kurullara sunmak, Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek İİMEK'in görevleri olarak belirlenmiştir.

İl istihdam ve mesleki eğitim kurulları; kurul, yürütme kurulu ve denetim kurulu olmak üzere üçlü yapıdan oluşmaktadır. Yürütme kurulu, kurulun icra oranı olup beş kişiden oluşmaktadır. Denetim kurulu ise iki kişiden oluşan ve il müdürlüklerince yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programları denetlemekle görevli olan organdır.

İl istihdam ve mesleki eğitim kurulları, tüm illerimizde her yıl Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında olağan olarak dört kez toplanmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar da yapılabilmektedir. Kurul toplantıları, il istihdam politikası ve il mesleki eğitim politikası olmak üzere iki oturumdan oluşmaktadır. Yapılacak toplantıların gündemi ise, Kurul başkanı ve talep olması durumunda üyelerin görüşü alınarak Yürütme Kurulu tarafından belirlenmektedir.

81 İl Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu faaliyet raporlarından yararlanılarak oluşturulan “İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları 2025 Yılı Faaliyet Raporu” dokuz bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümü ile başlayan raporda sırasıyla Aktif İşgücü Piyasası Programlarına Yönelik Faaliyetler, İşgücü Piyasası Analizlerine Yönelik Faaliyetler, Özel Politika Gerektiren Gruplara Yönelik Faaliyetler, Aracılık ve Dijitalleşme Faaliyetleri, İş ve Meslek Danışmanlığına Yönelik Faaliyetler, Üye Kurumların Toplantılara Katılım Durumları, Kurullarda Alınan Örnek Kararlar yer almakta ve son bölümünde ise değerlendirme ve öneriler sunulmaktadır.

2. AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER

Aktif işgücü piyasası programları, işgücü piyasası üzerinde doğrudan etkiye sahip olan ve istihdama ilişkin şartları, işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmeyi hedefleyen önemli faaliyetler arasında yer almaktadır. Mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, toplum yararına programlar, işgücü uyum programları ve İŞKUR gençlik programları aktif işgücü piyasası programları arasında yer almakta olup, bu faaliyetler işgücü piyasasına yön vermek amacıyla uygulanmaktadır.

Özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesi, işgücünün mesleki niteliklerinin artırılması ve işgücüne iş tecrübesi kazandırılmasının yanı sıra kendi işini kurmak isteyenlerin desteklenmesini de hedefleyen aktif işgücü piyasası programları ülkemizde başarıyla uygulanmaktadır. Mesleki eğitim kursları; herhangi bir mesleği olmayan, bir mesleği olmakla birlikte mesleğinde iş bulamayan veya mesleğinde yeterli olamayan işsizlerin niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini arttırmak ve bu kişileri işgücü piyasasına kazandırmak amacıyla düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programları yoluyla; mesleğinde teorik bilgi sahibi olmasına karşın iş tecrübesi yönünden eksikliği bulunan kişilere deneyim kazandırılmakta; bu sayede hızlı bir şekilde istihdam edilebilirlikleri desteklenmektedir.

İstihdamın korunması ve artırılması, işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde aktif işgücü piyasası programları yoluyla işgücü piyasasının arz ve talep tarafı desteklenmektedir. İşbaşı eğitim programı ve mesleki eğitim kurslarından daha fazla iş arayanın ve işverenin yararlanması için Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te yapılan düzenlemeler kapsamında istihdam yükümlülüğü süresi 3 kattan 2 kata, istihdam edilmesi gereken katılımcı sayısı taahhüdü yüzde 70'ten yüzde 60'a düşürülmüştü.

2025 yılında ise imalat sektörünün sürdürülebilir büyümesine katkıda bulunmak amacıyla İŞKUR'un aktif işgücü hizmetlerinde iyileştirme çalışmaları yapıldı. İmalat sektöründe faaliyet gösteren özel sektör işyerlerinde istihdam yükümlülüğü süresi 1,5 kata; istihdam edilmesi gereken katılımcı sayısı ise yüzde 50'ye düşürüldü. Ayrıca bu sektörde faaliyet gösteren işverenlerin kurs ve programlardan yeniden yararlanabilmesi için en son tamamlanan kurs veya program kapsamında hesaplanan sigortalı sayısının azalmaması yeterli hale getirildi.

Toplum yararına programlar, 2022 yılında işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda yeniden kurgulanmıştır. Bu kapsamda programların amacı; afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşayan özel politika gerektiren gruplara kamusal faydanın yüksek olduğu alanlarda oluşturulan geçici işler sayesinde çalışma alışkanlık ve disiplini kazandırmak ve bu kişilere geçici süreyle gelir desteği sağlanmak olarak belirlenmiştir.

İşgücü piyasasında başta özel politika gerektiren grupların istihdam edilebilirliğini arttırabilme adına pratik ve teorik eğitimlerin yer aldığı kısmi zamanlı İşgücü Uyum Programı kamu kurumlarıyla iş birliği ile 2024 yılı Eylül ayında hayata geçirilmiştir. Bununla beraber 2025 yılında yükseköğretim işsizliğine proaktif bir çözüm olarak kamu üniversiteleri iş birliğiyle üniversite öğrencilerine yönelik teorik ve pratik eğitimlerin yer aldığı kısmi zamanlı İŞKUR Gençlik Programı hayata geçirilmiştir.

Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında yürütülen kurs ve programlar, il istihdam ve mesleki eğitim kurullarında alınan kararlar aracılığıyla hayata geçirilmekte olup bu faaliyetler Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü koordinasyonunda hazırlanarak Kurul toplantılarında değerlendirildikten sonra uygulamaya konulmaktadır.

2.1. Mesleki Eğitim Kursları

Mesleki eğitim kursları; mesleği olmayanlara meslek edindirmek, mesleği olmakla birlikte mesleki becerilerini geliştirmek isteyenlerin istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla en az %60 istihdam garantili olarak düzenlenmektedir. Mesleki eğitim kursları ile işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu tüm mesleklerde kursiyerlerin nitelikleri geliştirilerek istihdam edilebilirlikleri artırılmaktadır.

İşverenlerin eleman ihtiyacını hızlı ve etkin bir şekilde karşılayabilmek amacıyla düzenlenen mesleki eğitim kursları, talep edilen mesleklerde nitelikli işgücünün yetiştirilmesini sağlamaktadır. Böylece işverenlerin nitelikli işgücü ihtiyacı, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmalarına gerek kalmadan karşılanmaktadır.

2024 yılında üniversitelerle mesleki eğitim alanında iş birliği modelini esas alan yeni bir uygulama hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, İŞKUR olarak ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek amacıyla üniversitelerle iş birliği içinde mesleki eğitim kursları (ÜNİMEK) düzenlenmektedir. Kamu-özel sektör ortaklığında yürütülen bu programlarla, gençlerin mesleki donanım kazanarak işgücü piyasasının aranan profesyonelleri haline gelmesi hedeflenmektedir. Hâlihazırda 15 üniversite ile mesleki eğitim alanında iş birliği yapılmıştır.

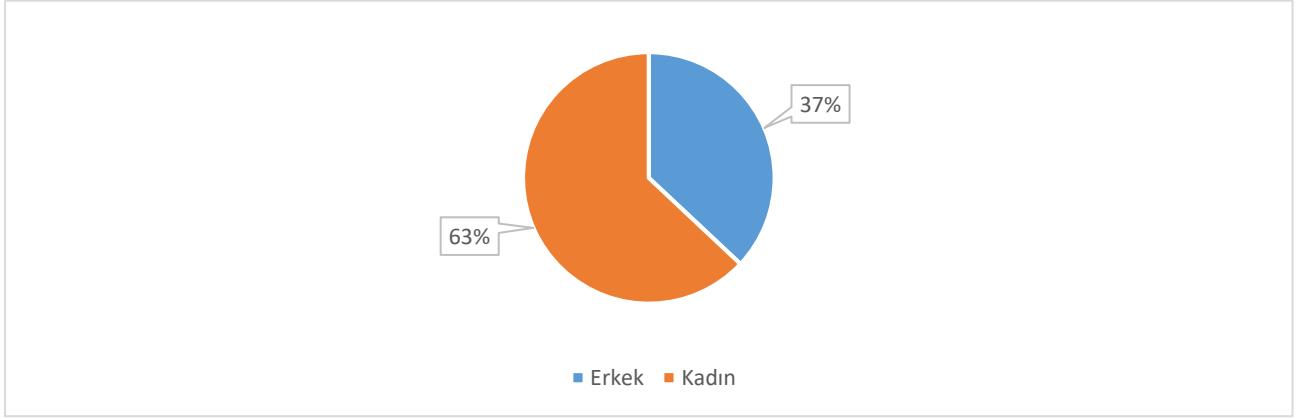
23 Eylül 2024 tarihinde Türkiye İş Kurumu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında imzalanan Nitelikli İşgücü Yetiştirme Programı (NİYEP) İş birliği Protokolü kapsamında hayata geçirilen mesleki eğitim kursları ile işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan niteliklere sahip bireyleri yetiştirerek istihdamı artırmak ve işsizlerin mesleki yetkinliklerini geliştirmek amaçlanmaktadır. NİYEP kapsamında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına 2025 yılında toplam 13.233 kişi katılmıştır. Bu sayının %65'ini 8.595 kişi ile kadın kursiyerler oluşturmaktadır.

İhtiyaç duyulan nitelikli işgücünün en baştan yetiştirilmesinin yanında, işverenlerin hâlihazırda çalışanı olan ancak yeterli niteliğe sahip olmayan ve/veya diğer mevzuatlarla belirlenen belgelere sahip olmayan çalışanlarının eğitilmesi ve belge sahibi olması için de “Çalışanların Mesleki Eğitimi” adı altında kurslar düzenlenmektedir. Çalışanların mesleki eğitimi kursları aracılığıyla, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmasına gerek kalmadan çalışanlarının daha nitelikli hale gelmesi ve belge sahibi olması sağlanmaktadır.

Mesleki eğitim kurslarına katılan kursiyerlere, kurslara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca mesleki eğitim kurslarında kursiyerlere eğitim veren eğiticilerin giderleri de İŞKUR tarafından

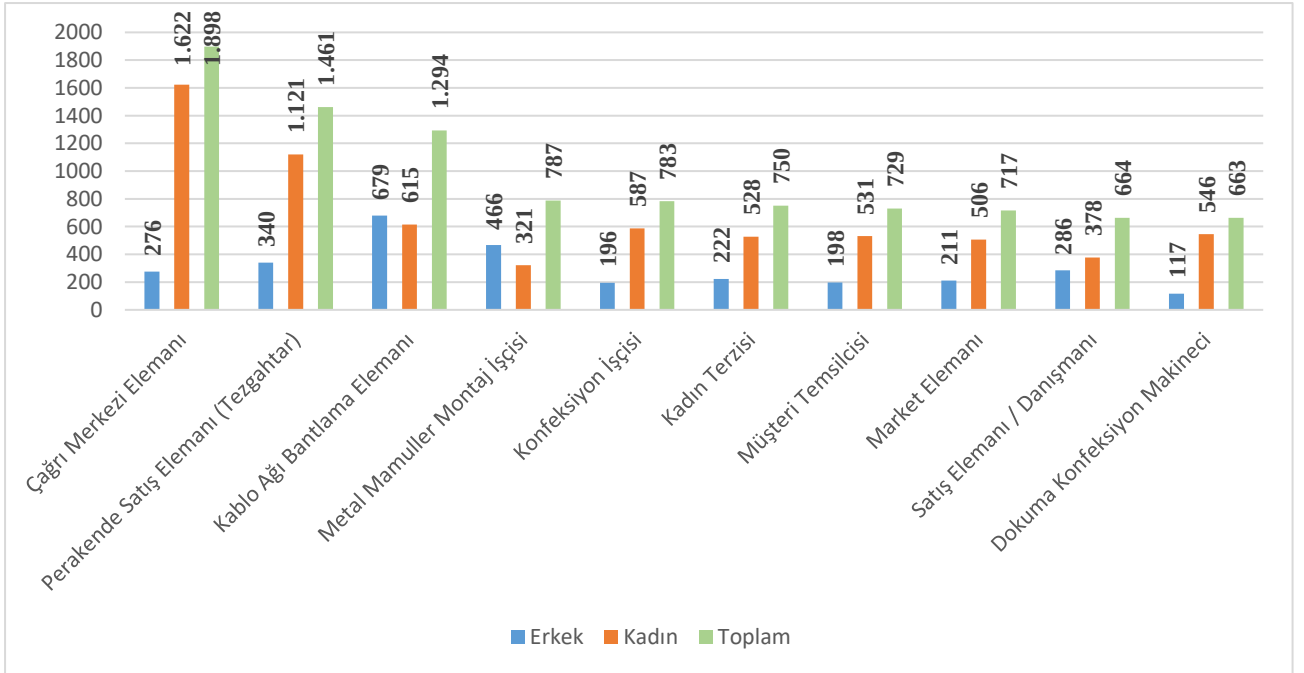
karşılanabilmektedir. Böylece işveren ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü eğitim masraflarına katlanmadan mesleki eğitim kurslarında yetiştirebilmektedir.

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcılarının Cinsiyet Dağılımı

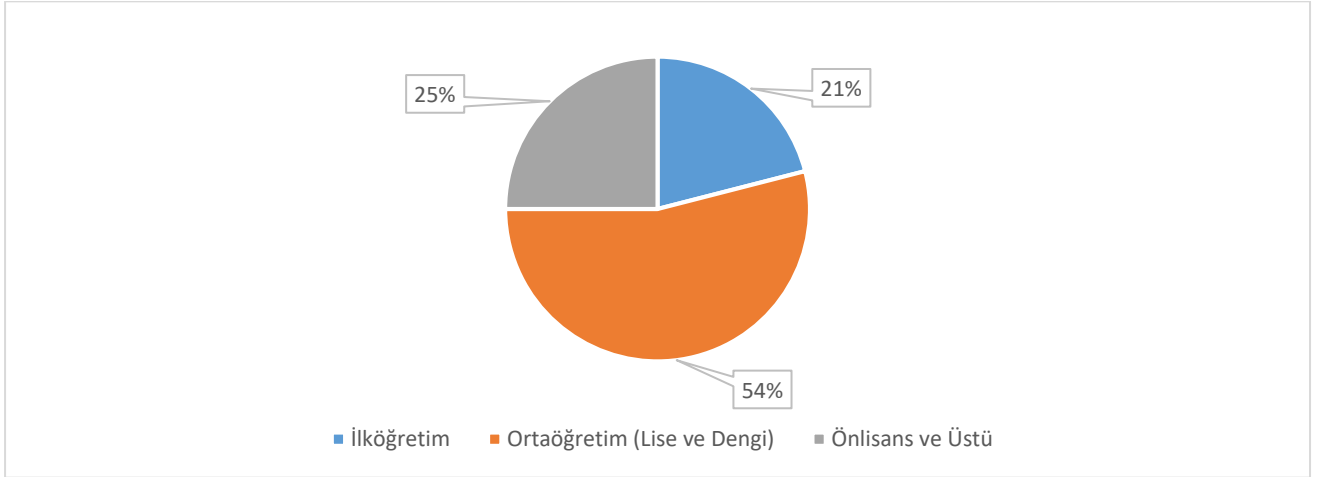
2025 yılında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına toplam 16 bin 272 kişi katılmıştır. Yararlanıcıların yaklaşık; %63'ü kadın %37'si erkek ve %56'sı 15-24 yaş grubundaki gençlerdir.

Şekil 2: 2025 Yılı En Çok Mesleki Eğitim Kursiyeri Olan Meslekler (İlk 10)

2025 yılında en çok kursiyeri olan ilk 10 meslekte düzenlenen mesleki eğitim kursuna katılanların toplam katılımcı sayısına oranı %59'dur. Kurs düzenlenen meslekler incelendiğinde ağırlıklı olarak sanayi sektöründeki meslekler ön plana çıkmaktadır.

Şekil 3: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı

2025 yılında mesleki eğitim kurslarından yararlananların %21'i ilköğretim ve altı, %54'ü ortaöğretim, %25'i ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

2.2. İşbaşı Eğitim Programları

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, edinmiş oldukları teorik bilgiyi, pratiğe dönüştürmek, mesleki açıdan tecrübe kazanmalarını sağlamak ve işverenlerin de işe alacağı kişiyi kendi bünyesinde yetiştirmesine ve kişiyi işin başında tanımasına imkân sağlamak amacıyla en az 5 çalışanı olan işyerlerinde İşbaşı Eğitim Programı (İEP) düzenlenmektedir.

Gerçek bir çalışma ortamını katılımcılara sunan ve yararlanıcılara tecrübe kazanma fırsatı sağlayan İEP'ler İŞKUR'un en önemli faaliyetleri arasında yer almaktadır.

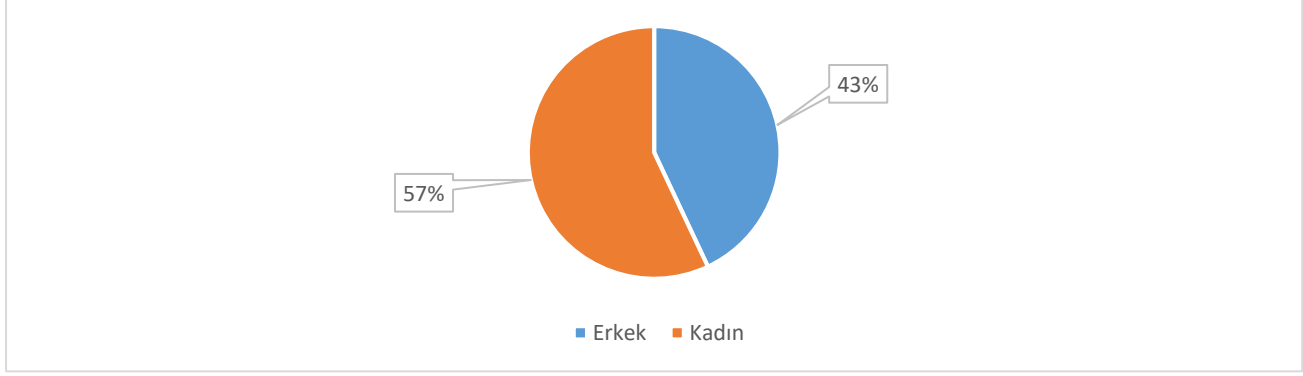
İşbaşı Eğitim Programı; günde en az 5 en fazla 8 saat olmak üzere ve haftada 6 günü ve 45 saati geçmeyecek şekilde düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programı bilişim ve imalat sektörlerindeki işyeri ve mesleklerde en fazla 6 ay, tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde MEB Hayat Boyu Öğrenme modüllerinin veya üniversite eğitim modüllerinin asgari süresinden az olmayacak şekilde (en fazla 240 gün) ve diğer sektörlerde ise en fazla 3 ay uygulanmaktadır.

Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek olan işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş arası gençler için 9 aya kadar işbaşı eğitim programı düzenlenebilmektedir.

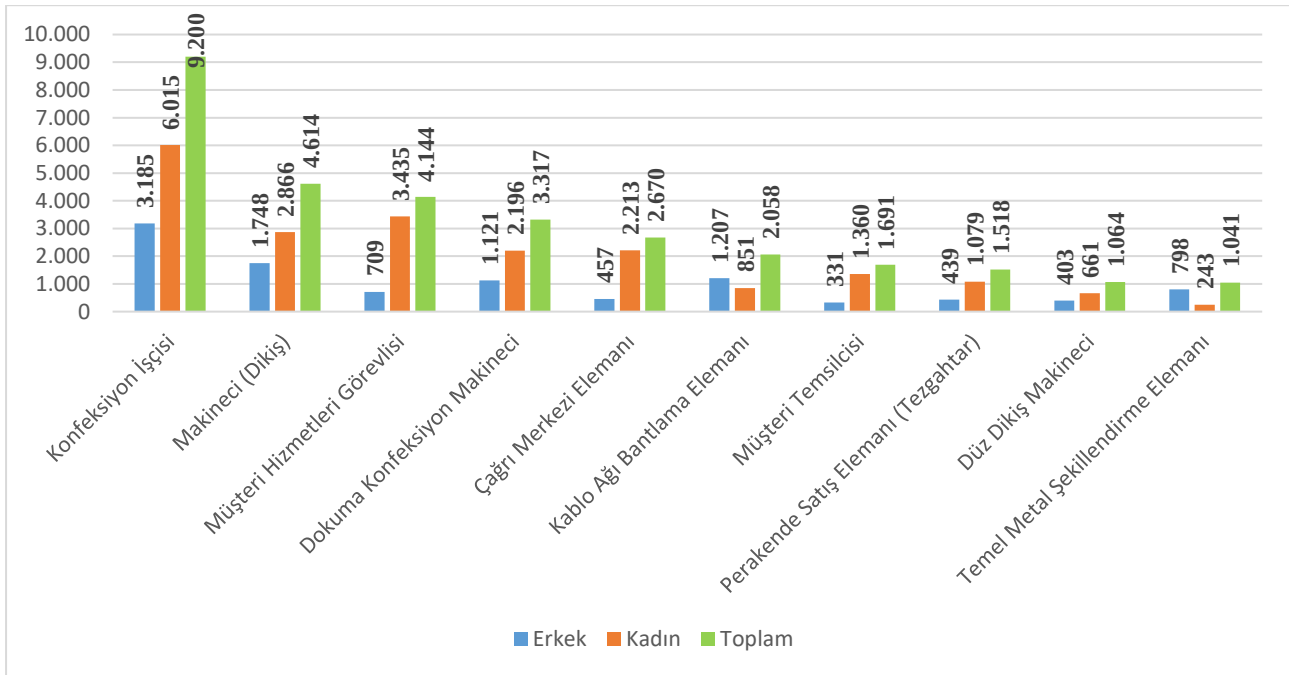
İşbaşı eğitim programlarına katılanlara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır.

Şekil 4: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanan Sayısı

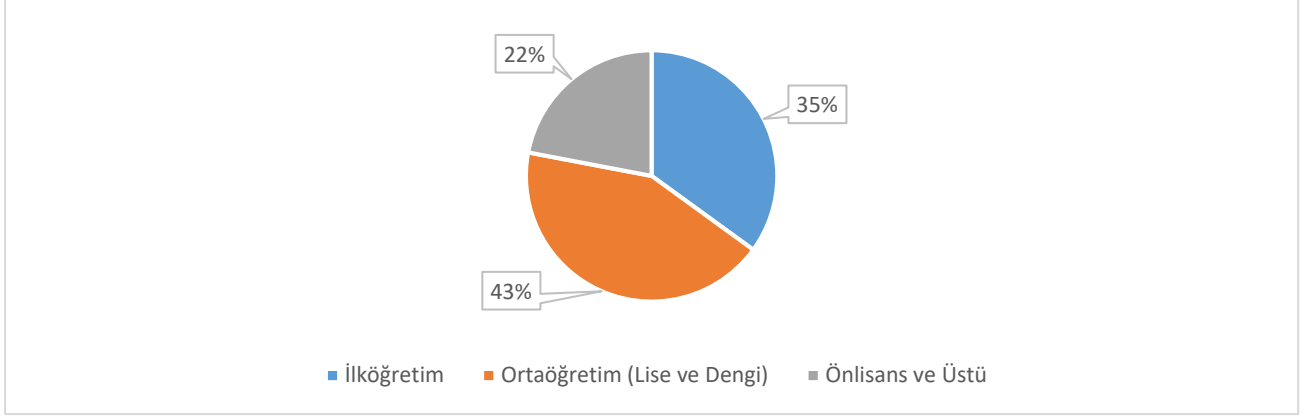
2025 yılında işbaşı eğitim programlarından toplam 68 bin 622 kişi yararlandırılmıştır. Katılımcıların yaklaşık %57'si kadınlardan %43'ü erkeklerden oluşurken %55'i 15-24 yaş grubundaki gençlerden oluşmaktadır.

Şekil 5: 2025 Yılı En Çok İşbaşı Eğitim Programı Katılımcısı Olan Meslekler (İlk 10 Meslek)

2025 yılında en çok işbaşı eğitim programı katılımcısı olan ilk 10 meslekte düzenlenen işbaşı eğitim programına katılanların işbaşı eğitim programına katılan toplam katılımcı sayısına oranı yüzde 44'tür.

Şekil 6: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı

2025 yılında işbaşı eğitim programı katılımcılarının %35'i ilköğretim ve altı eğitim mezunu, %43'ü ortaöğretim mezunu, %22'si ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

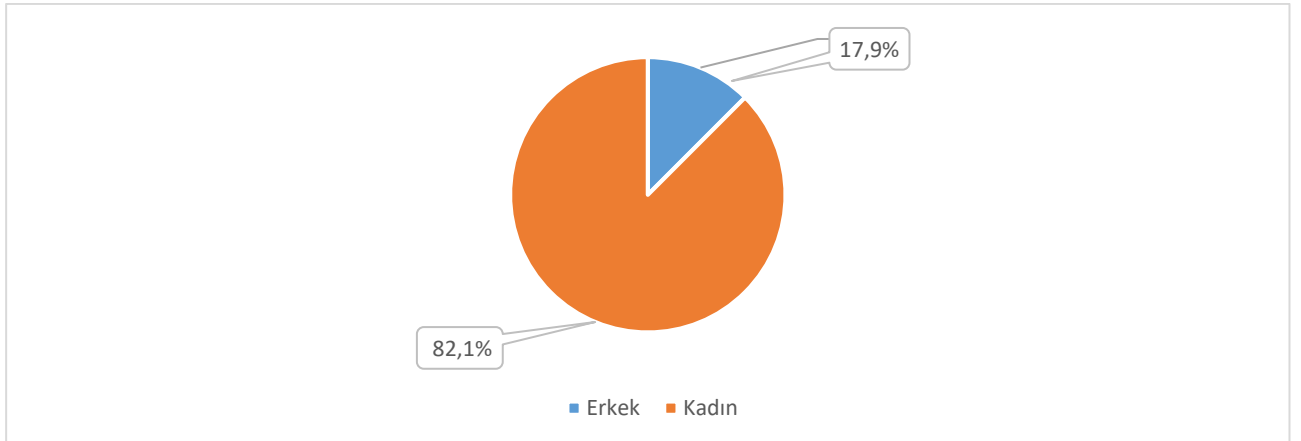
2.3. Toplum Yararına Programlar

Toplum Yararına Programlar; afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininin uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere aktif işgücü hizmetleri kapsamında İŞKUR ile kamu kurum ve kuruluşlarının iş birliğinde düzenlenen programlardır.

Afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde diğer kamu kuruluşlarıyla iş birliği kapsamında kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla azami 6 ay süreli haftalık 45 saati içeren programlar uygulanabilmektedir. Programa katılan katılımcılara günlük brüt asgari ücret üzerinden ödeme yapılmakta olup katılımcıların uzun vadeli sigorta kolları da dahil olmak üzere sigorta primleri karşılanmaktadır.

Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, hane bazlı izleme sistemi kapsamında olanlar TYP'lerin öncelikli hedef kitlesini oluşturmaktadır.

Şekil 7: Toplum Yararına Program Faydalanıcı Sayısı

2025 yılında TYP kapsamında uygulanan programlardan, toplam 175.033 kişi yararlandırılmıştır. Yararlanıcıların 31.277'si erkeklerden, 143.756'sı ise kadınlardan oluşmaktadır.

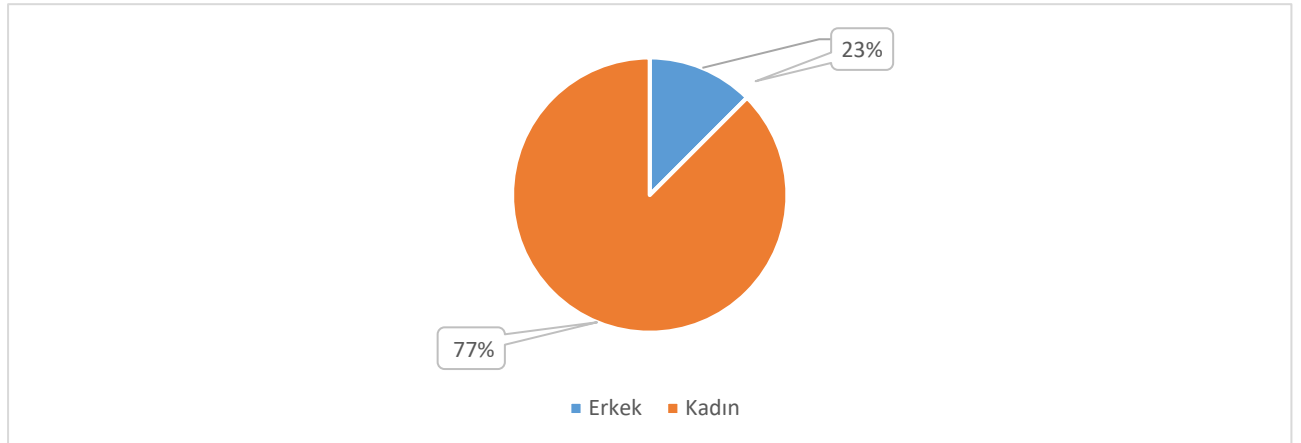
2.4. İşgücü Uyum Programı (İUP)

İşgücü Uyum Programı, diğer kamu kurumlarıyla iş birliği içinde özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin işgücü piyasasına geçişini sağlayacak bilgi ve beceri ile çalışma alışkanlığı ve disiplini kazandırılmasını hedefleyen, yarı zamanlı bir aktif işgücü programıdır. İşgücü Uyum Programı ile sosyal hizmetler, bakım onarım ve yeşil dönüşüm kategorilerinde; program katılımcılarının görev almaları ve program süresince işgücü piyasasında karşılık bulacak pratik becerileri kazanması sağlanmaktadır.

Program süresi ilk 4 hafta haftada 5 gün 37,5 saat sonrasında ise haftada en fazla üç gün ve 22,5 saat olacak şekildedir. 7,5 saat için 4857 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde asgari ücret tespit komisyonu tarafından belirlenen günlük brüt asgari ücret tutarının 1,25 katının üstünde olmamak şartıyla Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar ödenecek ve katılımcıların kısa vadeli sigortalılığı (%5,5) sağlanacaktır. Kadınlar, engelliler, eski hükümlüler, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, hane bazlı izleme sistemi kapsamında olanlar, potansiyel NEET olarak tespit edilenler İUP'lerin öncelikli hedef kitlesini oluşturmaktadır. Özel politika gerektiren gruplar programda öncelik sahibi olup katılımcıların yaklaşık %77'si kadınlardan oluşmaktadır.

2025 yılında İşgücü Uyum Programı kapsamında uygulanan programlardan, toplam 174.828 kişi yararlandırılmıştır. Yararlanıcıların 40.264'ü erkeklerden, 134.564'ü ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 8: İşgücü Uyum Programı Faydalanıcı Sayısı

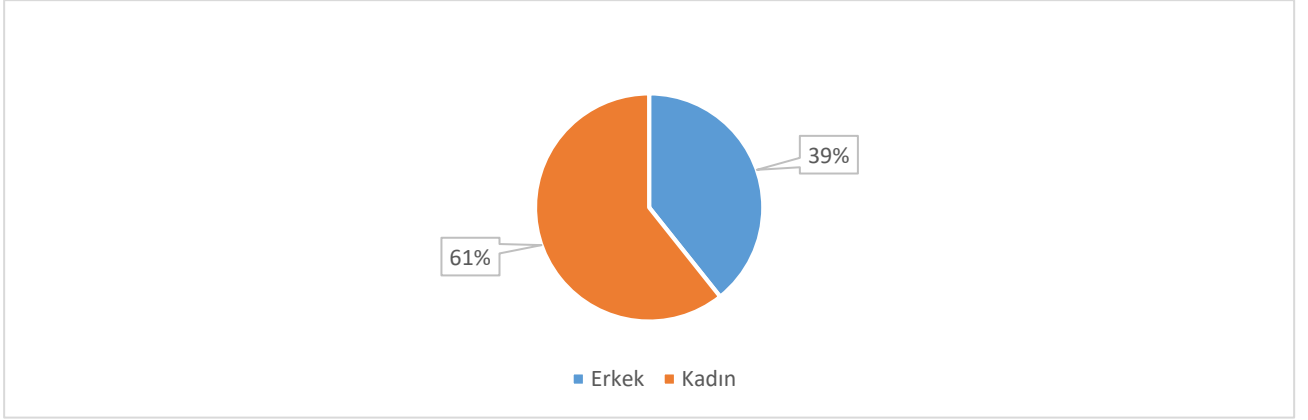
2.5. İŞKUR Gençlik Programı

İŞKUR Gençlik Programı; üniversite öğrencilerinin istihdam edilebilirliğini artıracak bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı ve disiplinini kazandırmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından 10.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ekli listesinde yer alan devlet üniversiteleri ile iş birliği yapılarak düzenlenen ve işgücü uyum programı uygulaması olan bir aktif işgücü programıdır. Program, 2025 yılı bahar döneminde 127 kamu üniversitesi iş birliği ile hayata geçirilmiştir. Program süresi haftada en fazla yirmi iki buçuk saat

ve üç gün olacak şekildedir. 7,5 saat için 4857 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde asgari ücret tespit komisyonu tarafından belirlenen günlük brüt asgari ücret tutarının 1,25 katının üstünde olmamak şartıyla Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar ödenecek ve katılımcıların kısa vadeli sigortalılığı (%5,5) sağlanmaktadır.

2025 yılında İŞKUR Gençlik Programı kapsamında uygulanan programlardan, toplam 208.804 öğrenci yararlandırılmıştır. Yararlanıcıların 82.052'si erkeklerden, 126.752'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 9: İŞKUR Gençlik Programı Faydalanıcı Sayısı

3. İŞGÜCÜ PIYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER

İşgücü piyasasına ilişkin güncel, doğru ve güvenilir bilgiye sahip olmak, işsizliğin azaltılması, istihdamın korunup, geliştirilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İŞKUR, işgücü piyasasını düzenli olarak izleyerek araştırmalar yapmakta, bu araştırmalardan elde etmiş olduğu verileri derlemekte ve analiz etmektedir. Bu analizler neticesinde elde edilmiş veriler aracılığıyla da sunmuş olduğu hizmetlerin nitelik ve niceliğini artırmaktadır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında alınan mesleki eğitime ve aktif işgücü programlarına ilişkin kararlar işgücü piyasası analizlerine göre belirlenmektedir. İşgücü piyasası analizleri Kurula rehberlik etmektedir.

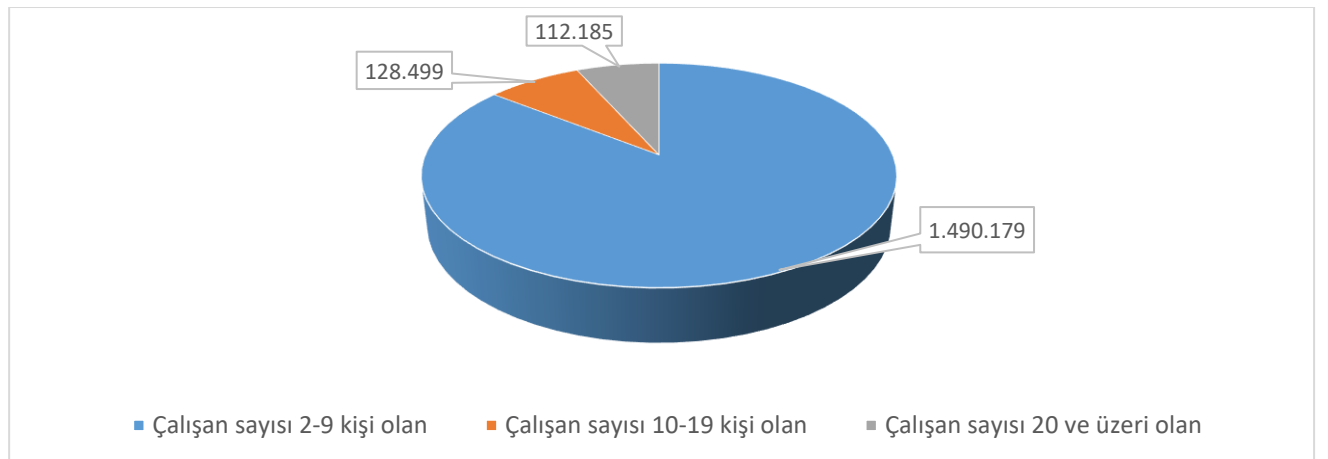
2007 yılından itibaren İŞKUR tarafından, 2011 yılının ikinci yarısından itibaren ise TÜİK iş birliğiyle, işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) gerçekleştirilmektedir.

İPA sonuçları; genel istihdam yapısını, açık işlerde talep edilen becerilerin ve işyerlerindeki istihdam beklentisinin tespitini, gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler ile temininde güçlük çekilen meslekleri göstermesi ve bu tespitler neticesinde aktif işgücü politikalarına veri teşkil etmesi açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir.

İşgücü Piyasası Araştırması (İPA), iş ve meslek danışmanlarımız tarafından yüz yüze görüşme yöntemi ile işverenlere işyerlerinde işyeri bilgi formu uygulanması suretiyle gerçekleştirilmektedir.

2025 yılı İşgücü Piyasası Araştırması'nın saha çalışması, 14 Nisan – 16 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından seçilen örneklem listesinde kayıtlı bulunan 2-9, 10-19 ve 20+ istihdamlı 90 bin 214 adet işyeri bulunmaktadır. Araştırma kapsamında 2-9 çalışana sahip işyerleri ile 10-19 çalışana sahip işyerleri (Ardahan, Bayburt, Kars, Gümüşhane, Kilis, Hakkâri ve Tunceli illerindekiler hariç) için Türkiye geneli sonuç verecek örnekleme yöntemi kullanılmış iken 20 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri için hem Türkiye geneli hem de il düzeyi tahmin verecek şekilde Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir, Kocaeli ve Antalya illeri hariç olmak üzere 75 ilde tamsayım yöntemi kullanılmıştır.

Şekil 10: Veri Üretilen İşyerlerinin Çalışan Sayısına Göre Dağılımı

Çalışma kapsamında 1 milyon 730 bin 863 işyeri içerisinde 2-9 çalışanı olan 1 milyon 490 bin 179, 10-19 çalışanı olan 128 bin 499, 20 ve üzeri çalışanı olan 112 bin 185 işyeri için veri üretilmiştir.

Araştırma sonuçları aşağıdaki gibidir:

Sektörlere göre istihdam durumu incelendiğinde; araştırma kapsamındaki işyerlerinde 5 milyon 518 bin 496 kadın çalışan, 11 milyon 785 bin 810 erkek çalışan olmak üzere toplam 17 milyon 304 bin 307 kişi çalışmaktadır. Tespit edilen çalışanların yüzde 68'i erkeklerden yüzde 32'si ise kadınlardan oluşmaktadır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile eğitim sektörlerinde kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından fazladır. Diğer sektörlerin tümünde ise erkek çalışan sayısı, kadın çalışan sayısının üzerindedir. En fazla çalışanı olan üç sektör sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörleridir. Çalışanların yüzde 27,4'ü imalat sektöründedir.

Bütün işyeri büyüklüklerinde yaklaşık her 10 çalışandan 7'si erkektir. Kadınların en yüksek oranda çalıştığı işyeri büyüklüğü 20 ve üzeri çalışanı olan işyerleridir. Ayrıca kısmi zamanlı çalışma yapılan işyerlerindeki kadın istihdamının, kısmi zamanlı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

2025 yılı İPA kapsamındaki 2 ve üzeri çalışanı olan her 100 işyerinden 6,4'ünde açık iş bulunmakta olup işyeri büyüklüğü arttıkça açık işi olan işyeri oranının da arttığı ortaya çıkmaktadır. Zira 2-9 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 4,8'inde, 10-19 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 12,3'ünde açık iş bulunmakta olup 20 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde bu oran yüzde 20,5'e çıkmaktadır.

En yüksek oranda açık işi olan işyerleri imalat sektöründedir. Söz konusu sektörde yer alan işyerlerinin yüzde 11,3'ünde açık iş bulunmaktadır. 2-9 çalışanı olan işyerlerinde bu oran yüzde 7,6, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 18,5 ve 20 ve üzeri çalışanı olan işyerleri için yüzde 27,3 olarak tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında 110 bin 616 işyerinde 295 bin 503 kişilik açık iş olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamındaki 2 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinden alınan açık işlerin sektörel dağılımına bakıldığında birinci sırayı yüzde 37 oranıyla imalat sektörü almaktadır.

Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile açık iş oranı hesaplanmaktadır. Bu kapsamda 2025 yılında ülke geneli 2 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 2-9 çalışanı olan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 2,4, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 2,1 ve 20 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde ise açık iş oranı ise yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamındaki işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 12,3'ünde sadece kadın işgücünü istihdam etme eğilimi dikkat çekmektedir. 2-9 çalışanı olan işyerlerinden alınan açık işlerde kadın işgücünü istihdam etme eğilimi, Türkiye ortalamasına göre daha yüksek seviyededir.

Açık iş olan mesleklerde aranan beceriler incelendiğinde takım çalışmasının ilk sırada, iletişim ve ifade becerisinin ikinci sırada olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında tespit edilen 295 bin 503 kişilik açık iş için talep edilen eğitim düzeylerine göre dağılım da incelenmiştir. Buna göre işverenler, açık işlerde tüm cinsiyet grupları içerisinde en fazla “herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum” seçeneğini belirtmiştir. Bir diğer ifadeyle işverenler, yüzde 34,5 oranında açık iş pozisyonlarında özellikle bir eğitim düzeyi aramamaktadır. Bu da işverenlerin işgücü ararken eğitimden ziyade ihtiyacı olan işgücünün işi yapabilecek nitelikte olmasına dikkat ettiğini göstermektedir. Öte yandan; 2 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinde yapılacak iş ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantının düşük olduğu anlaşılmaktadır. Talep edilen eğitim düzeyinde ikinci sırada yüzde 26,8 ile lise altı gelmektedir. Akabinde ise yüzde 19,6 ile genel lise eğitim seviyesi bulunmaktadır. Lisansüstü eğitim düzeyi talebinin ise yüzde 0,1 ile son sırada yer aldığı görülmektedir.

En çok açık işi olan ilk 10 mesleğin; Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Satış Danışmanı /Uzmanı, Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Konfeksiyon İşçisi, Plastik Doğramacı/PVC Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Paketleme İşçisi, Gazaltı (MIG-MAG) Kaynakçısı, Aşçı meslekleri ön plana çıkmıştır.

Yükseköğretim mezunları için açık işi olan ilk 10 meslek ise; Makine Mühendisi, Bilgisayar Mühendisi, İnşaat Mühendisi, Yazılım Mühendisi, Yazılım Geliştirme Uzmanı, Rehber Öğretmen, Muhasebe Elemanı, Elektrik-Elektronik Mühendisi, Satış Danışmanı/Uzmanı Yardımcısı, Elektrik Mühendisi meslekleridir.

İşverenlerin yüzde 9,6’sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Temininde en fazla güçlük çekilen 10 meslek ise; Servis Elemanı (Garson), Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Kaynakçı, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı/Uzmanı, Aşçı, Beden İşçisi (İnşaat), Gazaltı (MIG-MAG) Kaynakçısı ve Şoför (Yolcu Taşıma) olarak belirtilmiştir.

Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin en önemlisi meslekte gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır. Diğer bir neden ise işe yeterli başvurunun yapılmaması ve aranılan tecrübeye eleman bulunamamasıdır.

2 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde net istihdam değişim oranı yüzde 5,1 olarak tahmin edilmiştir. En fazla istihdam artışı beklenen 10 meslek; İnşaat İşçisi, Servis Elemanı (garson), Satış Danışmanı/Uzmanı, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (taşıma, yükleme-boşaltma), Makineci (Dikiş), Kaynakçı, Şoför-Yük Taşıma, Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

Araştırma kapsamında işverenler tarafından gelecek on yılda; Yapay Zekâ Uzmanı, Yazılım Uzmanı, Yazılım Mühendisi, Aşçı ve Kaynakçı mesleklerinin ön plana çıkması beklenmektedir.

4. ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER

Kadın, genç, engelli, eski hükümlü, yaşlı, göçmen, uzun süreli işsizler gibi kesimlerden oluşan ve işgücü piyasasına girmekte ve istihdamlarını sürdürülebilir kılmakta zorluk yaşayan kişiler, özel politika gerektiren gruplar olarak ifade edilmektedir.

İnsanların işsiz kalmaları halinde, mevcut yeteneklerin kaybedilmesi, kendine güvenin ve çalışma arzusunun azalması, düzenli bir gelirden mahrum kalınması ve hatta suç işleme yönünde eğilimin artması gibi hiç de istenilmeyen durumlar yaşanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına girmesi ve istihdamlarının korunması; ekonomik, sosyolojik ve psikolojik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Bu bireylerin istihdamının desteklenmesine yönelik politikalar günden güne yaygınlaşmakta, hayata geçirilen yerel, ulusal ve uluslararası çalışmalarda bu gruplara yönelik farkındalık düzeyi artırılmaya çalışılmaktadır. İŞKUR da bu grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yönelik özel uygulama ve programlar geliştirmektedir.

Bu uygulamalardan birisi olan İş Kulüpleri; kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2017 yılı başında uygulamaya geçen İş Kulüpleri, 2025 yılı itibarıyla 81 il ve 113 birimde faaliyet göstermektedir.

İş Kulüplerinde; öz geçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, iş arama kanalları hakkında teorik bilgilerin yanı sıra katılımcılara, işverenlerle birebir mülakat uygulaması hizmeti verilmekte ve böylece iş hayatına girmekte zorlanan vatandaşlarımızın yoğun danışmanlık desteği ile daha kolay iş bulmaları sağlanmaktadır.

29/05/2022 tarihli yönetmelik değişikliğiyle Toplum Yararına Programların (TYP) amacı; afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininin uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere yenilenmiştir. Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, hane bazlı izleme sistemi kapsamında olanlar TYP başvurularında öncelikli olarak değerlendirilmektedir. Bu politika değişikliği; başta 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler olmak üzere İzmir ve Elâzığ depremleri, Ege-Akdeniz orman yangınları, Batı Karadeniz sel felaketleri, Orta-Doğu Karadeniz heyelanlarında çok hızlı ve efektif şekilde afetlerin olumsuz etkilerine müdahale edilebilmesini ve sonraki süreçte de kamu hizmetlerine destek sunulmasını sağlamıştır.

İşgücü piyasasında başta özel politika gerektiren grupların istihdam edilebilirliğini arttırabilmek adına pratik ve teorik eğitimlerin yer aldığı kısmi zamanlı İşgücü Uyum Programı kamu kurumları iş birliği ile hayata geçirilmiştir. Bununla beraber yükseköğretim işsizliğine proaktif bir çözüm olarak kamu üniversiteleri iş birliğiyle üniversite öğrencilerine yönelik teorik ve pratik eğitimlerin yer aldığı kısmi zamanlı İŞKUR Gençlik Programı 2025 yılında hayata geçirilmiştir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

4.1. Kadınlar

Beşerî sermayenin büyüklüğü ve niteliği, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli unsurları arasında yer almaktadır. Nüfusumuzun yaklaşık olarak yarısını oluşturan kadınların ekonomik hayata etkin katılımı büyük öneme sahiptir. Kadınların ekonomik yaşama daha fazla katılmaları ve toplumdaki konumlarının iyileştirilmesi, kalkınma ve büyümeden daha fazla pay almalarını sağlayacaktır.

Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda; kadınların her alanda eşit temsilini sağlamak ve Yüzyılın Kadın İstihdamını gerçekleştirmek amacıyla 9 Şubat 2024 tarihinde İş Pozitif programı başlatılmıştır.

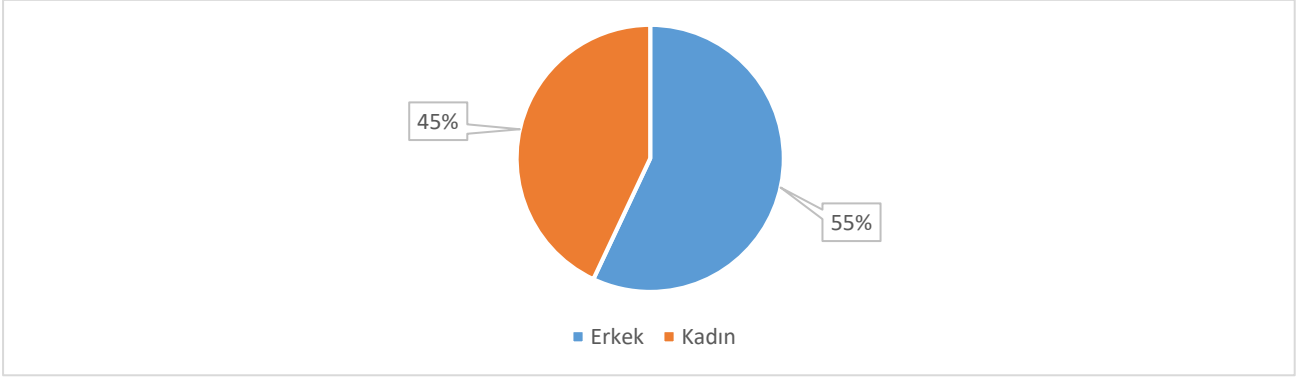
İş Pozitif; Türkiye’de kadın istihdamına yönelik mesleki eğitim, teşvik ve hibe gibi destekler veren kamu kurumları, yetişmiş insan kaynağına sahip sivil toplum kuruluşları, üretim kapasitesine sahip kadın kooperatifleri ve istihdam sağlayan özel sektör kuruluşlarının bir araya gelerek kayıtlı “kadın istihdamının” artırılmasını sağlayacak bir iş birliği programıdır. İş Pozitif kapsamında ilgili tüm kurumların sunduğu hizmetlere ilişkin bilgilere tek noktadan erişim sağlanması amacıyla ispozitif.iskur.gov.tr adresinden ulaşılabilen bir portal oluşturulmuştur.

Kadın İstihdamı İçin Pozitif Ayrımcılık Projesi (KİPAP) işverenlere, işe alacakları işsizlerin mesleki bilgi ve becerisini iş yerinde gözlemleyebilme, eğitim verme ve işe alma konusunda isabetli karar verme imkânı sunmaktadır. Bu şekilde, işverenler ihtiyaç duydukları iş gücünü herhangi bir maliyete katlanma zorunluluğu olmadan yetiştirme imkânına kavuşmakta ve doğru işçi bulma olanağı elde etmektedir. KİPAP; imalat, bilgi ve iletişim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde uygulanmaktadır. Başvuracak işverenlerin en az iki sigortalı çalışana sahip olması, İŞKUR’a kayıtlı bulunması ve en az destek süresi kadar istihdam taahhüdünde bulunması gerekmektedir. 2024 yılında uygulamaya giren projeden 2025 yılı sonu itibarıyla toplam 11.817 kadın yararlanmış, 1.305 kişiye çocuk bakım desteği sağlanmıştır. (2025 yılı 7.810 kadın, 875 çocuk bakım desteği)

Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması konulu 2010/14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kadın istihdamı konusunda İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına çeşitli görevler verilmiştir. Buna göre; İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları çalışmalarında kadın erkek fırsat eşitliğini gözetmekte ve bu kurullara "kadın" konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından bir temsilcinin katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca en az bir Kurul toplantısında kadınlara ilişkin özel gündem oluşturulmaktadır.

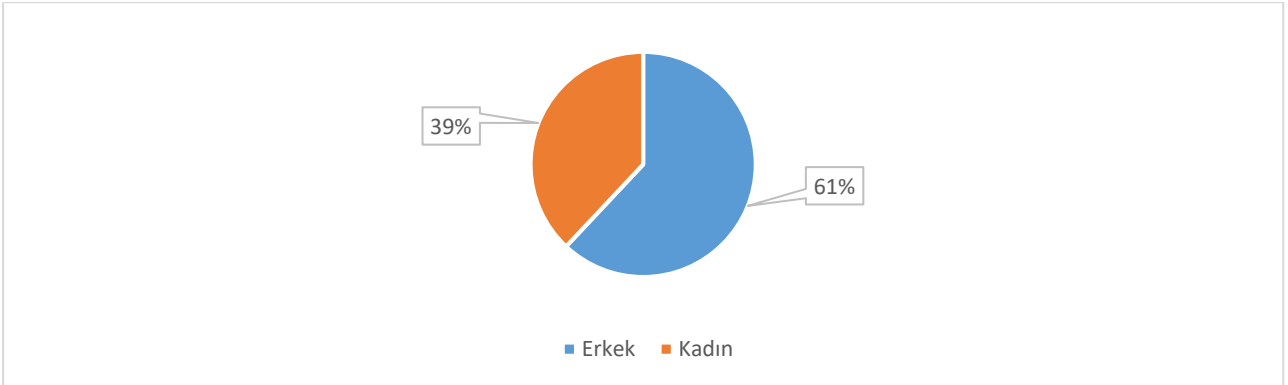
2002 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde 4 bin 543 kadın işe yerleştirilmiş iken; 2025 yılında yaklaşık 126 kat artışla 571 bin 512 kadın özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

Şekil 11: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı

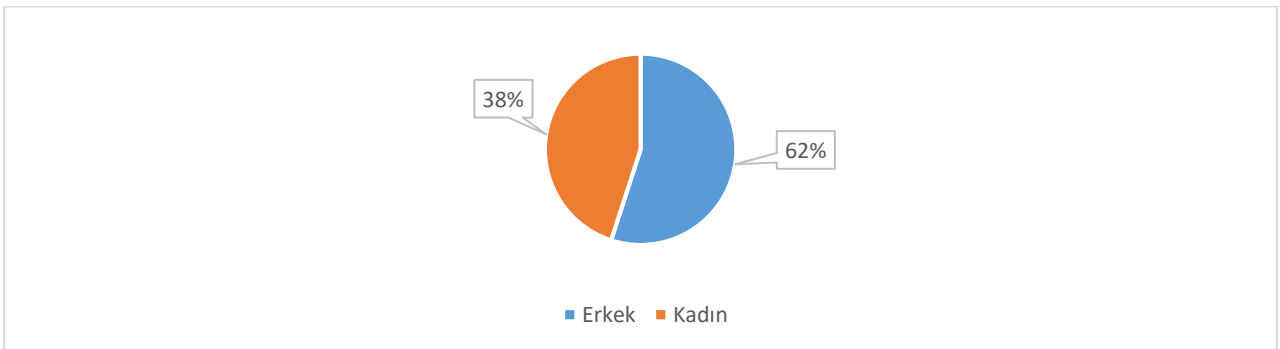
İŞKUR tarafından yapılan bireysel görüşmelerle, vatandaşlarımız Kurum hizmetleri hakkında bilgi sahibi olmakta ve işgücü piyasasına giriş noktasında daha donanımlı hale gelmektedir. 2025 yılında 2 milyon 426 bin 678 danışan ile 3 milyon 219 bin 741 bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. 2025 yılı içinde 1 milyon 97 bin 217 kadın danışan ile 1 milyon 401 bin 50 bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. 2025 yılı bireysel görüşme yapılan danışanların oransal dağılımı; %55 erkek ve %45 kadın olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 12: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı

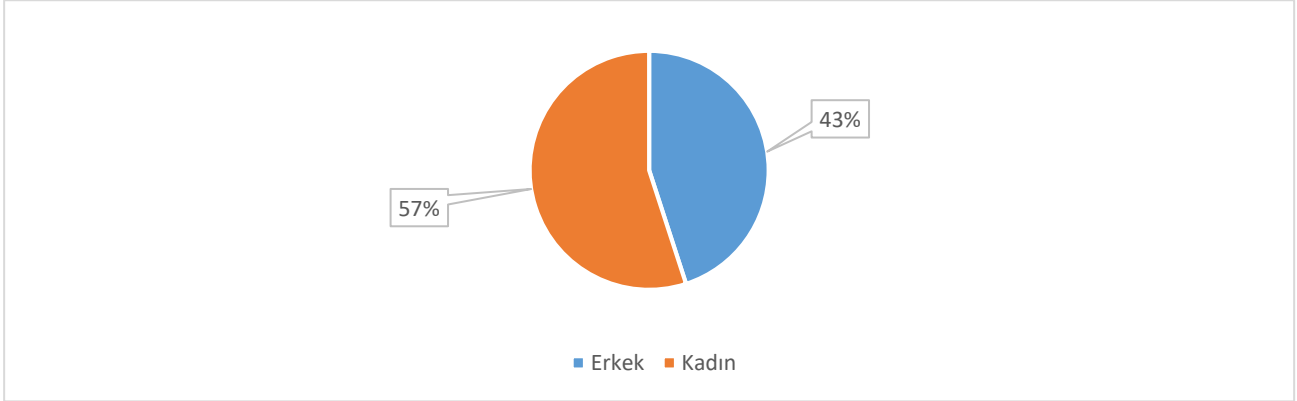
2025 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde işe yerleştirilen 1 milyon 464 bin 690 kişinin, 571 bin 512'si kadındır. İşe yerleştirilenler içerisindeki kadın oranı %39, erkek oranı ise %61'dir.

Şekil 13: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı

Mesleki eğitim kursları, özellikle kadınlar için Kurumumuz tarafından yürütülen önemli faaliyetlerden birisidir. Bu kapsamda 2025 yılında Kurumumuzun sağlamış olduğu mesleki eğitim kurslarından toplam 16 bin 272 kişi yararlanmış olup, bu kişilerin 10 bin 189'u kadın, 6 bin 083'ü ise erkektir. Mesleki eğitim kurslarından yararlananların %62'si kadınlardır.

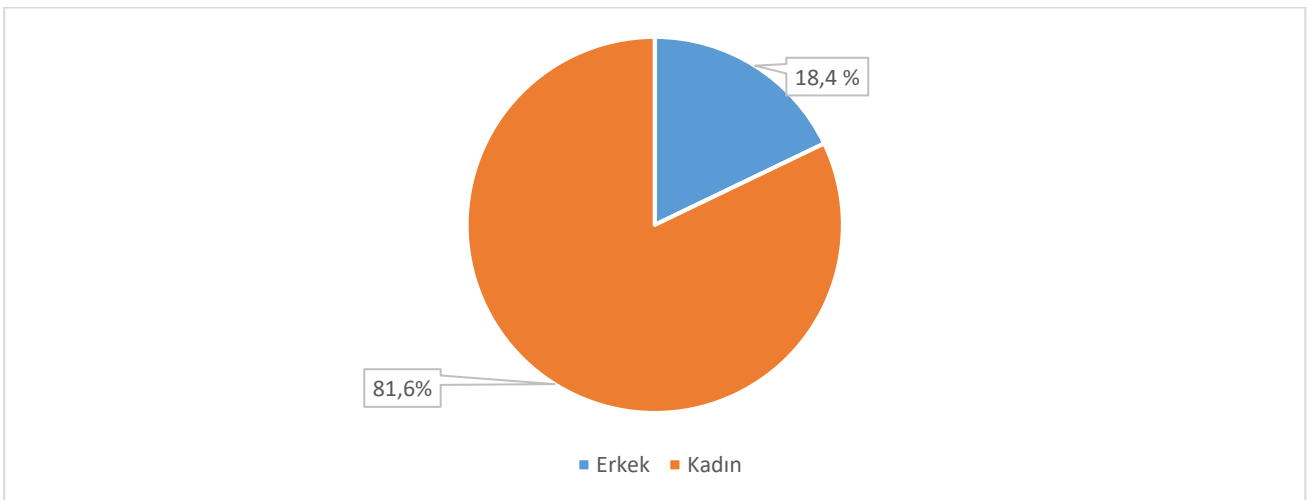
Şekil 14: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı

İşbaşı eğitim programları, aktif işgücü piyasası programları içerisinde önemli bir yer tutmakta ve işi için başında öğrenmeyi sağlaması bakımından teorik eğitimden farklılaşmaktadır. 2025 yılında işbaşı eğitim programlarından 68 bin 622 kişi yararlanmıştır. Bu kişilerin 29 bin 362'si erkekler, 39 bin 260'ını ise kadınlar oluşturmaktadır. Tablodan da görüleceği üzere, işbaşı eğitim programlarına katılanların %57'sini kadınlar oluşturmaktadır.

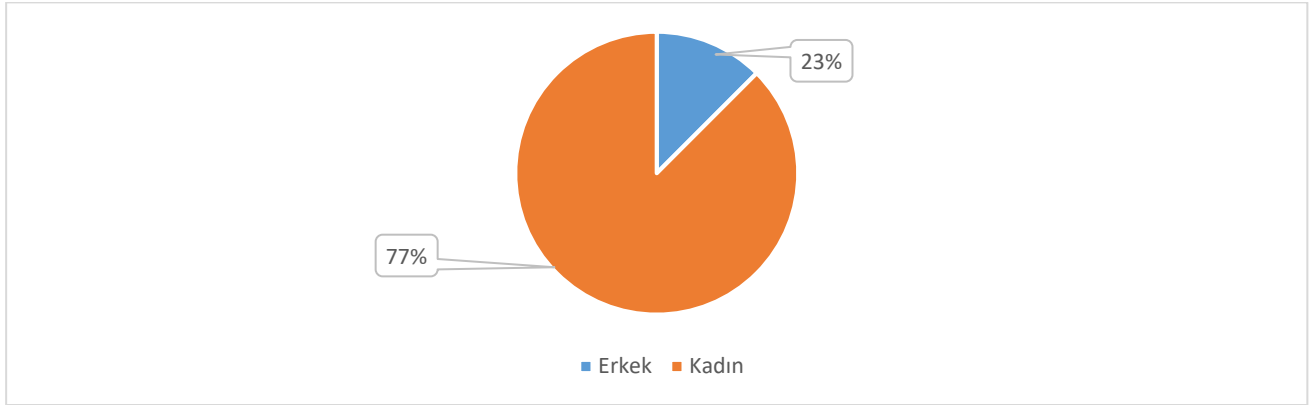
2025 yılında düzenlenen Toplum Yararına Programlardan faydalanan 175.033 kişinin 143.756'sını kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 15: Toplum Yararına Programlardan Faydalanan Kadın Oranı

2025 yılında düzenlenen İşgücü Uyum Programlarından faydalanan 174.828 kişinin 134.564'ünü yani %77'sini kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 16: İşgücü Uyum Programlarından Faydalanan Kadın Oranı

4.2. Gençler

Tecrübe eksikliği, beceri noksanlığı ve uyumsuzluğu başta olmak üzere çeşitli nedenlerden ötürü işgücü piyasasına girişte zorluk yaşayan gençlere (15-24 yaş) yönelik Kurumumuz tarafından önemli destek politikaları geliştirilmektedir. Bu kapsamda 2025 yılında 500.656 genç, özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

2011'den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olmayı teşvik etmek maksadıyla; 31.12.2025 tarihine kadar 18-29 yaş arası gençleri istihdam eden özel sektör işverenlerinin 24 ile 54 ay arasında değişen sürelerle, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmıştır. Bununla birlikte söz konusu teşvik 2026 yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

Çırak ve aday çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrenciler için ücret desteği sağlanmakta ve eğitim ile iş hayatı arasındaki ilişki güçlendirilmektedir.

Ayrıca üniversite öğrencilerinin de hızlı bir şekilde iş yaşamına geçişini sağlamak maksadıyla fen ve mühendislik bilimlerinde eğitim alan öğrencilerin öğrenimlerinin son yılında bir yarıyıl özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında uygulamalı eğitimlerinde ücret desteği sağlanmaktadır.

Mesleksizlik sorununu çözmek ve iş arayanlara işgücü piyasasında talep edilen mesleki nitelik ve becerileri kazandırmak maksadıyla Türkiye'nin dört bir yanında mesleki eğitim kursları düzenlenmektedir. Gençlerimizin işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve mesleki tecrübe eksikliğini gidermek maksadıyla işbaşı eğitim programları düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programları, işverenlerin talepleri ve günümüz şartlarına uygun şekilde yapılandırılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında bilişim ve imalat sektörlerindeki mesleklerde düzenlenen işbaşı eğitim programlarının süresi 3 aydan 6 aya çıkarılmıştır. Söz konusu düzenlemeyle bilişim ve imalat sektörlerinde nitelikli işgücünün yetiştirilmesi özel olarak desteklenmektedir.

Gençlere nitelikli alanlarda ve geleceğin mesleklerinde eğitimler de sunulmaktadır. Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş arası gençlerimiz için işbaşı eğitim programlarının süresi 9 aya uzatılmıştır.

Bireysel danışmanlık hizmetlerinin yanı sıra okullarda gerçekleştirilen danışmanlık faaliyetleri, Meslek Tanıtım Günleri, Meslek Seçimine Destek Dergisi ve İŞKUR Kampüslerde verilen hizmetlerle gençlere kariyer planlamalarında ve meslek seçimlerinde destek olunmaktadır.

İllerde düzenlenen “Meslek Tanıtım Günleri” ile üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak amaçlanmaktadır. 2025 yılında 33.301 genç bu faaliyetlere katılmıştır.

Meslek seçme aşamasında bulunan öğrencilere ve velilerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan ve 2013 yılında 700 bin adet, 2014-2018 yılları arasında 1’er milyon adet basılarak dağıtılan Meslek Seçimine Destek Dergisi, 2019 yılında da 500 bin adet basılarak dağıtılmıştır. İş ve meslek danışmanları tarafından yapılan okul ziyaretleri kapsamında düzenlenen seminerlerde iş arama becerileri ve dergi hakkında öğrenciler bilgilendirilmiş ve dergiler okullarda öğrencilerle paylaşılmıştır. 2020 yılından itibaren gelişen teknolojiyle uyumlu olarak Meslek Seçimine Destek Dergisi her yıl hazırlanarak online ortamda dijital olarak öğrencilere sunulmuştur. 2025 yılında derginin 11. sayısı yayınlanmıştır.

Üniversite öğrencilerine etkin bir şekilde iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulabilmesi için devlet ve vakıf üniversitelerinde kampüslerde/fakültelerde/yüksekokullarda 2013 yılından bu yana 105 noktada faaliyet gösteren Üniversite İrtibat Noktaları, 2020 yılında yeniden yapılandırılmıştır ve “İŞKUR Kampüs” adıyla faaliyetlerine devam etmektedir.

Yeni yapıda İş Kulübü ve Üniversite Kariyer Merkezleri iş birliği artırılarak öğrencilere hizmet sunulmaya devam edilmektedir. Sunulan hizmetlerde etkinliğin artırılması amaçlanmıştır. 2025 yılı itibarıyla 81 ilde 168 üniversitede 170 İŞKUR Kampüs hizmet vermektedir.

“Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler (NEET)” özel politika gerektiren gruplar arasında yer almakta olup Kurumumuz potansiyel olarak bu grupta yer alabilecek kişileri tespit etmekte ve bu kitleye yönelik faaliyetler yürütmektedir. Bu kapsamda, İŞKUR’a kayıtlı 15-24 yaş aralığındaki gençlere yönelik potansiyel NEET tespiti ve İş Avcılığı Danışmanlık Modeli 2019 yılında hayata geçirilmiştir. Bu çalışmada İŞKUR’a kayıtlı olan kişiler arasından potansiyel NEET olarak değerlendirilenler tespit edilmekte ve işgücü piyasasına kazandırılmasına yönelik iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulmaktadır. Bu modelde iş ve meslek danışmanı potansiyel NEET birey için uygun Kurum hizmeti taraması yapmakta, uygun hizmet tespit edildiğinde birey ile iletişime geçilmektedir. Bu kapsamda, 2025 yılında 50 bin 14 gence ulaşılmış olup bu gençlerin 16 bin 132’si İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilmiş, 2 bin 101’i ise aktif işgücü piyasası programlarına dâhil edilerek işgücü piyasasına kazandırılmıştır. Üniversiteler, yerel düzeyde faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde düzenlenen Kariyer Günü etkinlikleri ile çalışma hayatına yeni atılacak olan nitelikli gençler, işverenler ve alanında uzman kişilerle buluşturularak gençlerin sektörler ve firmalar hakkında bilgi edinmesine ve kariyer planlaması yapmasına destek sağlanmaktadır. 2025 yılında 65 kariyer günü düzenlenmiş ve bu etkinlikler yaklaşık 54 bin kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

2019 yılında hayata geçirilen ve 2022 yılında itibaren İŞKUR'un kendi platformu üzerinden düzenlenmeye başlanan sanal istihdam fuarları, hedef grup odaklı olarak özelleştirilen bir uygulama olması yönüyle öne çıkmaktadır. Bu kapsamda gençler için özelleştirilmiş sanal istihdam fuarları düzenlenebilmektedir.

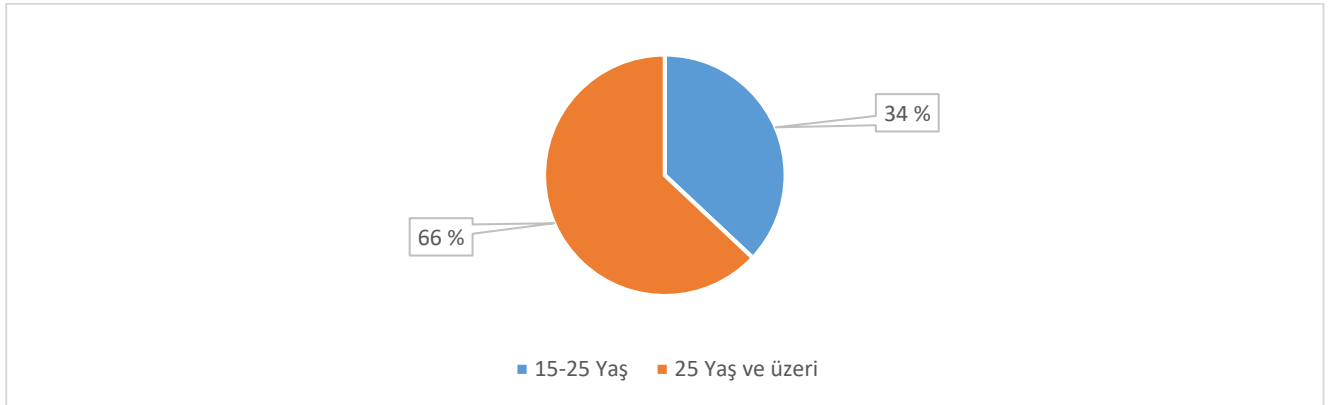
25-26 Eylül 2025 tarihlerinde 450 firmanın katılımıyla “NEET ve Gençlere Yönelik Sanal İstihdam Fuarı Teması” adı altında hedef grup odaklı sanal istihdam fuarı gerçekleştirilmiştir. Fuarı 7 bin 98 iş arayan katılmış olup fuar yaklaşık 22 bin defa ziyaret edilmiştir.

26-27 Kasım 2025 tarihlerinde ayında 45 farklı ilden 261 firmanın katılımıyla düzenlenen “İkiz Dönüşüm Temalı Sanal İstihdam Fuarı” ile çevresel ve sosyal kaygıları dikkate alan, döngüsel ekonomiyi önceleyen ve dijital dönüşümü ön plana çıkaran firmaların ve bu alanda istihdam edilebilecek iş arayanların bir araya gelmesine imkân sağlanmıştır.

2025 yılında yaklaşık 1.500 firmanın katıldığı ve 82 bin 320 ziyaretin gerçekleştiği 168 ilin katılımıyla 7 sanal istihdam fuarı düzenlenmiştir.

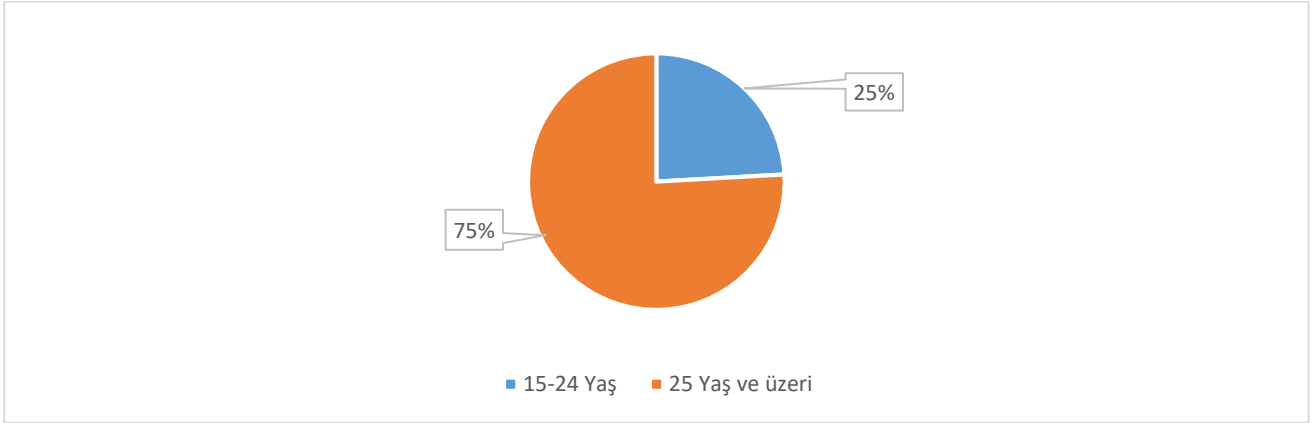
İş arayan ve işverenlere zaman ve maliyet tasarrufu sağlayan Sanal İstihdam Fuarında, iş arayan vatandaşlar “<https://sanalistihdamfuari.iskur.gov.tr>” adresi üzerinden firmalar hakkında bilgi temin ederek firma yetkilileri ile güvenli bir şekilde çevrim içi görüşme gerçekleştirebilmekte, özgeçmiş yükleyebilmekte ve fuar esnasında planlanan çevrim içi seminerlere katılım sağlayabilmektedir.

Şekil 17: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı

Gençlere yönelik özel çalışmaların da etkisiyle, özel sektörde 2025 yılında işe yerleştirilmesine aracılık edilen 1 milyon 464 bin 690 kişinin, %34'ü gençlerden (500 bin 656) oluşmaktadır.

Şekil 18: Yaş Gruplarına Göre Yapılan Bireysel Görüşme Dağılımı

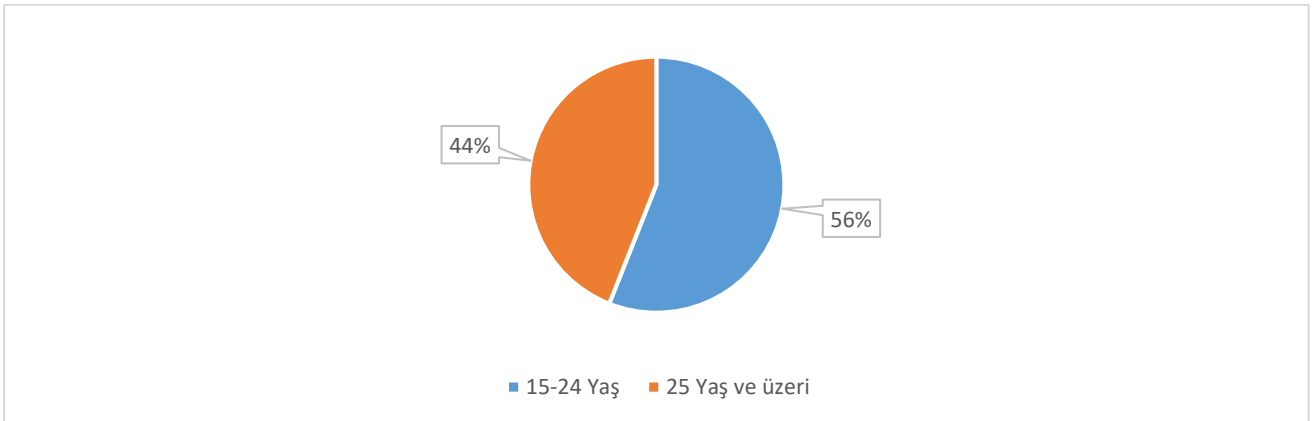

Bireysel görüşme sayısı 2025 yılında 3 milyon 219 bin 741 olarak gerçekleşmiş olup 15-24 yaş grubunda yer alan gençlerde bu sayı 808 bin 957'dir.

Eğitim ve öğretim kurumlarına gerçekleştirilen ziyaretlerle öğrencilerin; meslekler, meslek seçiminin önemi, iş arama becerileri gibi kariyer planlamasında önemli konular hakkında bilgilendirilmeleri hedeflenmektedir. 2025 yılında 24 bin 978 eğitim-öğretim kurumu ziyareti gerçekleştirilmiştir.

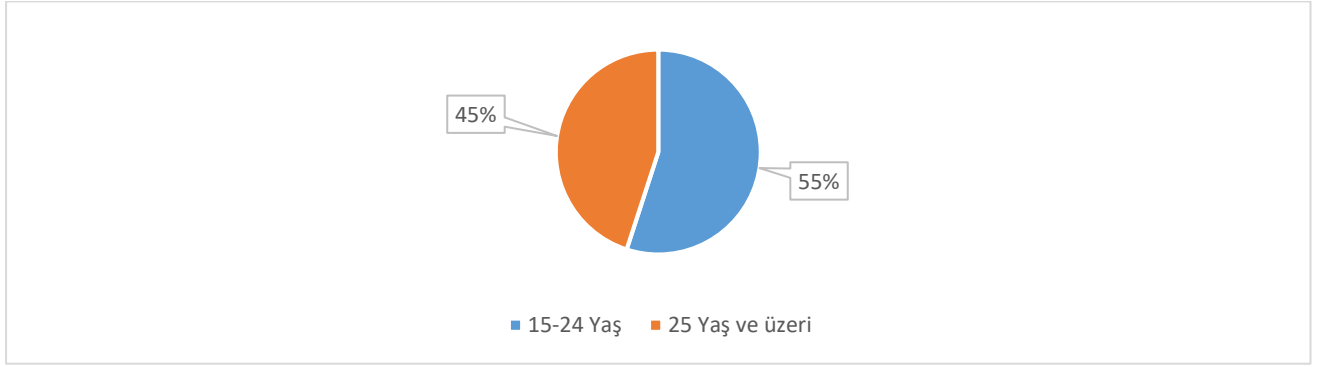
Genç istihdamının artırılmasına destek olmak, gençlere yönelik İŞKUR hizmetlerini tek noktadan sunarak bu hizmetlere erişimi artırmak amacıyla 2025 yılı Şubat ayında İŞKUR Gençlik Platformu çevrim içi ortamda kullanıma sunulmuştur.

Şekil 19: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı

2025 yılında toplam 16 bin 272 kişi mesleki eğitim kurslarından yararlanmıştır. Bu kişilerin 9 bin 133'ü 15-24 yaş grubunda yer almaktadır.

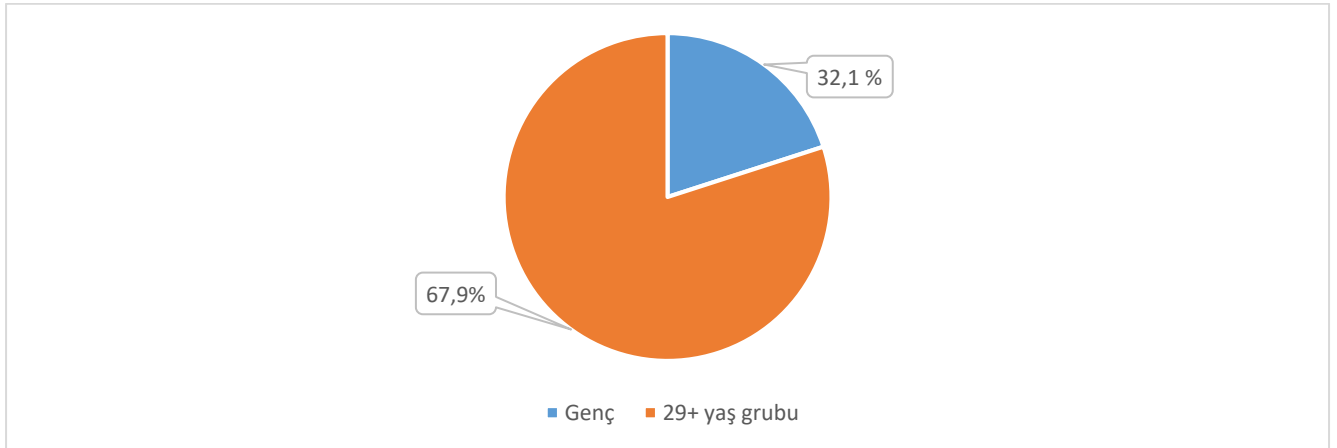
Şekil 20: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı

2025 yılında işbaşı eğitim programlarına katılan 68 bin 622 kişinin, 37 bin 596'sı gençlerden oluşmaktadır. Bu tablo, programın genç istihdamına yönelik önemini kanıtlamaktadır.

İşgücü Uyum Programından 2025 yılında yararlananların yaklaşık % 32,1'i 18-29 yaş arası gençlerden oluşmaktadır.

Şekil 21: İşgücü Uyum Programlarından Faydalanan Genç Sayısı

4.3. Engelliler

Ülkemizde engellilerin işçi olarak istihdamı, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesinde öngörülen kota sistemi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte; kota kapsamında olup olmamasına bakılmaksızın engelli istihdam eden işyerlerine sağlanan teşviklerle de engelli istihdamı desteklenmektedir. Bu kapsamda, özel sektör işverenlerinin çalıştırdığı engellilerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı (2025 yılı için 5.396,14 TL) Hazinece karşılanmaktadır.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu başlıklı 30 uncu maddesine istinaden işverenler, elli (tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde 51) veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olup çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Kurumumuz aracılığı ile sağlamaktadır.

Tablo 1: 2025 Yılı Aralık Sonu İtibarıyla Engelli İşçi Kontenjan Durumu (Ülke Geneli)

İŞVEREN TÜRÜ	Çalıştırmakla Yükümlü Olduğu Engelli İşçi Sayısı	Çalışan Engelli İşçi Sayısı (50+ İşyeri)	Açık Engelli İşçi Kontenjan Sayısı	Kontenjan Fazlası Çalışan Engelli İşçi Sayısı	Kontenjan Doluluk Oranı	Kontenjan Fazlası Dâhil Doluluk Oranı
KAMU	26.532	29.667	3.040	6.175	%88,5	%118
ÖZEL	133.352	127.449	18.103	12.200	%86,4	%93,3
TOPLAM	159.884	154.116	21.143	18.375	%86,7	%96,3

İŞKUR'un zorunlu kontenjanların takibiyle ilgili 2025 yılı Aralık ayı sonu verilerine göre, ülke genelinde engelli işçi çalıştırmakla yükümlü bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırmakla yükümlü olunan engelli işçi sayısı 26 bin 532 olmakla birlikte çalıştırdıkları engelli işçi sayısı 29 bin 667'dir. 2025 yılı Aralık sonu itibarıyla kamu kurum ve kuruluşlarının açık engelli işçi kontenjanı sayısı 3 bin 40'dır. Öte yandan, kamu kurum ve kuruluşları toplamda 6 bin 175 engelli işçiyi ise kontenjan fazlası olarak çalıştırmaktadır. Kamu işyerleri için kontenjan doluluk oranı ise %88,5 olmakla birlikte kontenjan fazlası çalışanlar dâhil edildiğinde doluluk oranı %118 olmaktadır.

Yine, İŞKUR verilerine göre, 2025 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla ülke genelinde engelli işçi çalıştırmakla yükümlü özel sektör işverenlerinin çalıştırmakla yükümlü olduğu engelli işçi sayısı 133 bin 352 olmakla birlikte çalıştırdıkları engelli işçi sayısı 127 bin 449'dur. 2025 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla özel sektör işverenlerinin açık engelli işçi kontenjanı sayısı 18 bin 103'tür. Öte yandan, özel sektör işverenleri toplamda 12 bin 200 engelli işçiyi ise kontenjan fazlası olarak çalıştırmaktadır. Özel sektör işyerleri için kontenjan doluluk oranı %86,4 olmakla birlikte kontenjan fazlası çalışanlar dâhil edildiğinde doluluk oranı %93,3 olmaktadır.

2002 yılında çalışan engelli işçi sayısı 45 bin 621 iken, 2025 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla bu sayı 157 bin 116'ya yükselmiştir.

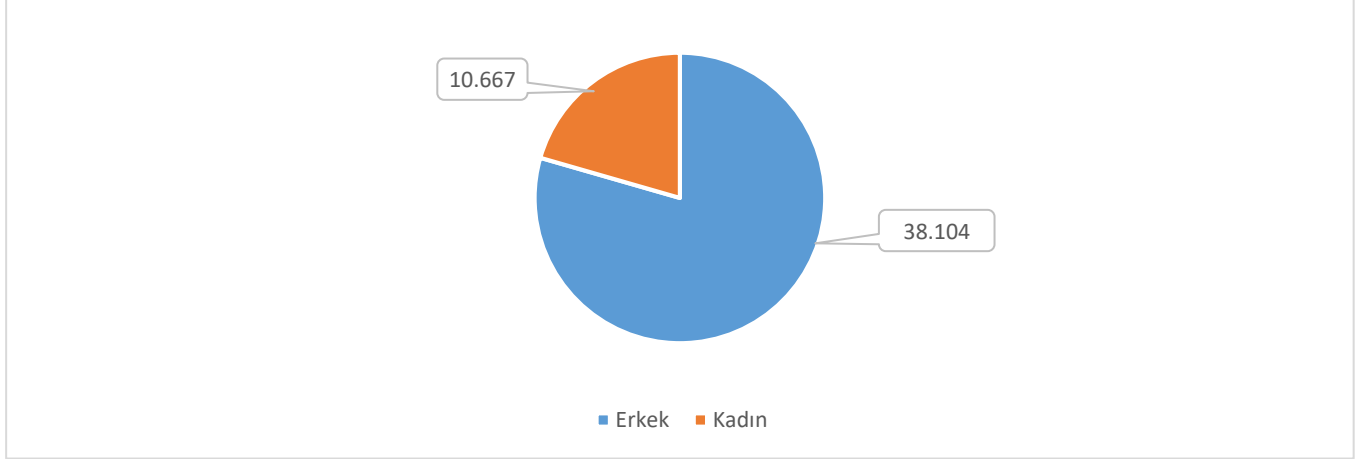
Yükümlü olduğu halde engelli istihdam etmeyen işverenlere ise idari yaptırım uygulanmaktadır. Bu kapsamda engelli işçi çalıştırmadığı için işverenlerden tahsil edilen ceza paraları; engellilerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması projelerinde kullanılmaktadır.

Kanun hükmü gereğince, işverenlerin engelli işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olmaları nedeniyle, işverenin talebine şartları tutarak başvuru yapan ve görüşmeye gelen engellileri işverenin uygun bulmayarak işe almaması veya engelli kontenjan açığı için talep vermeyerek yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda ise işverene 4857 sayılı İş Kanununun 101'inci maddesine istinaden çalıştırmadığı her engelli ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne idari para cezası uygulanmaktadır. Kamu kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulmamaktadır. (2025 yılı için İPC tutarı her ay için çalıştırmadığı kişi başına 30.081 TL'dir)

İŞKUR'a gerekli belgeleri ibraz edilmesi ile engelli statüsünde kayıt yapılmaktadır. Pandemi nedeniyle engelli rapor süreleri uzatılarak engellilerimize bu hususta kolaylık sağlanmış ve engelli

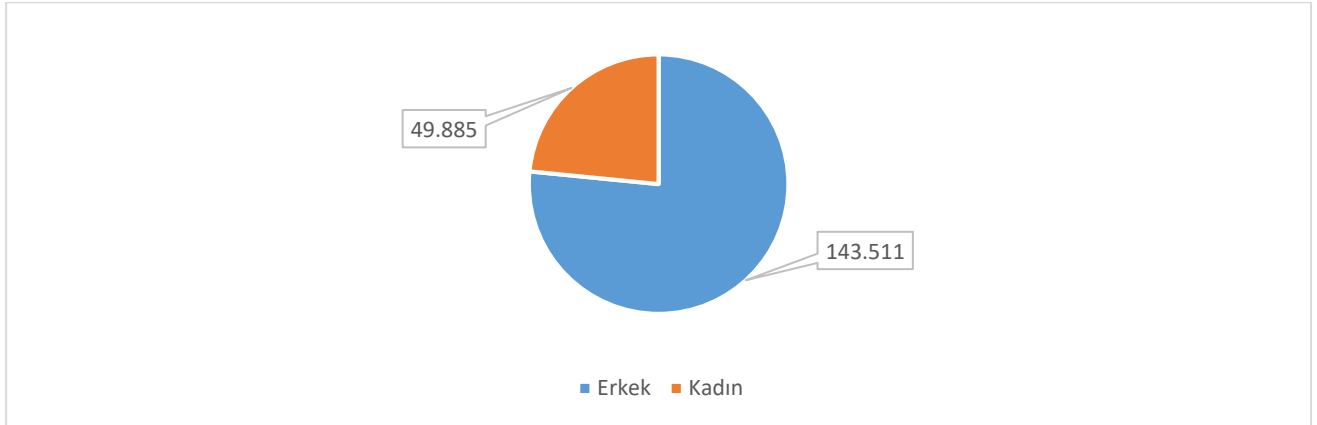
sağlık kurulu raporlarının bitiş tarihi 01.01.2020-31.12.2024 tarih aralığında olan süreli engelli sağlık kurulu raporları süresi resen 30.06.2026 tarihine kadar uzatılmıştır. İŞKUR'a kaydolarak iş arayan engellilere iş ve meslek danışmalığı hizmetleri verilerek engelliler; ya mesleki niteliklerini artırmak için kurs veya işbaşı eğitim programlarına yönlendirilmekte ya da durumlarına uygun işlere yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca, engellilerin kendi işlerini kurmaları da teşvik edilmektedir.

Şekil 22: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı

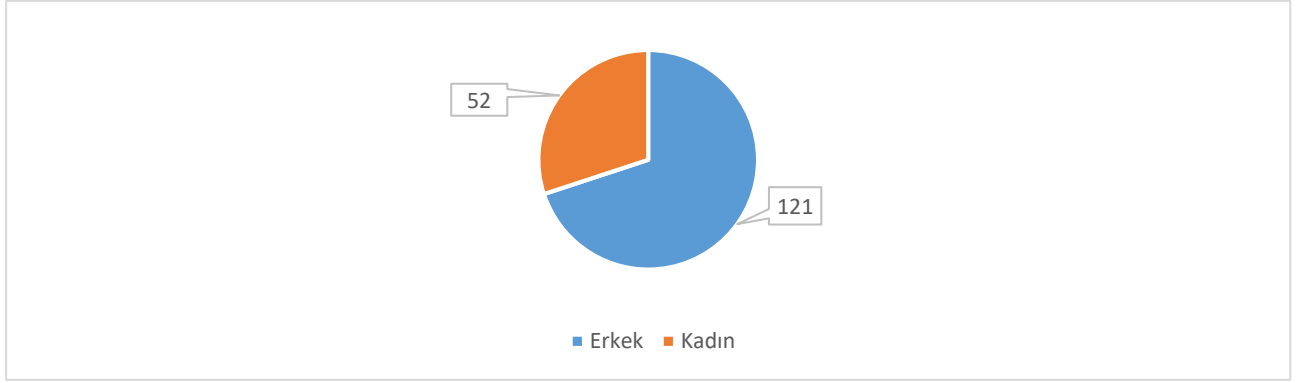
2025 yılında 48 bin 771 engelli vatandaşımız Kurumumuz tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu kapsamda işe yerleşenlerin 10 bin 667'si kadınlardan, 38.104'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Şekil 23: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı

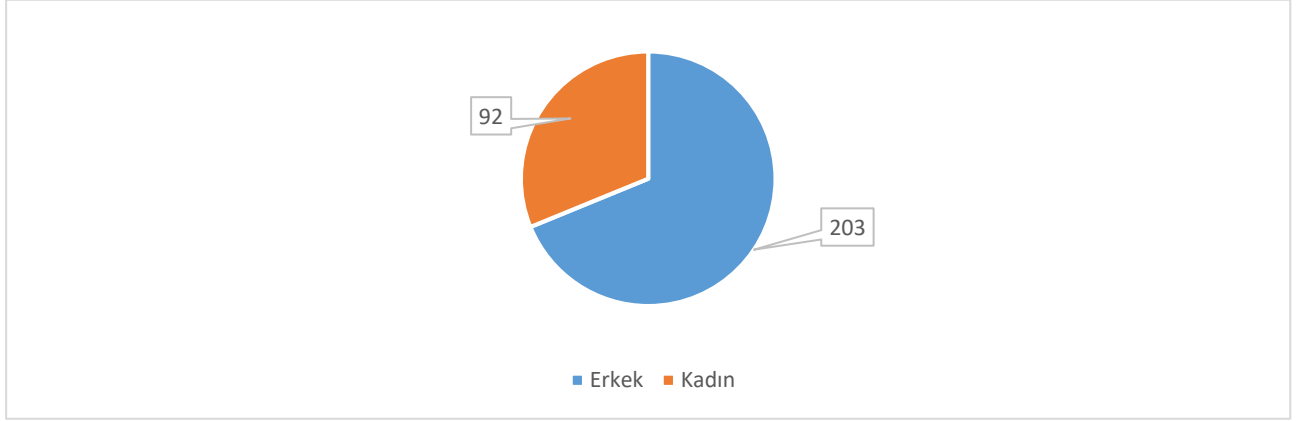
2025 yılında 193 bin 396 engelli bireyle, 330 bin 465 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan engellilerden 143 bin 511'i erkek, 49 bin 885'i ise kadındır.

Şekil 24: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı

2025 yılında 173 engelli birey mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmıştır. Kurslardan faydalananların 121'i erkek, 52'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 25: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı

2025 yılında 295 engelli birey işbaşı eğitim programlarından faydalandırılmıştır. Bu kapsamda programdan faydalananların 203'ü erkek, 92'si ise kadınlardan oluşmaktadır

2025 yılında uygulanan Toplum Yararına Program ve İşgücü Uyum Programlarından toplamda 13.152 engelli faydalanmıştır.

Kurumumuz tarafından kendi işini kurmak isteyen engellilere 735 bin TL'ye kadar hibe desteği sağlanmıştır. Engelliler tarafından hazırlanan projelerde amaç engellinin bizzat işin başında olması ve çalışmasıdır. Yeni bir iş kuracak engellinin iş kuracağı alanda mesleki eğitim diploma veya sertifikası ile girişimcilik eğitimi sertifikası sahibi olması gerekmektedir. Bu kapsamda sağlanan destekler aşağıda yer almaktadır.

Tarım ve hayvancılık sektörüne ait projelerde:

- Kuruluş İşlemleri Desteği: İşyeri kuruluşu için yapılan resmi işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar gibi masraflar için en fazla 40.000 TL'dir.

- İşletme Gideri Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren işletmeye 12 ay içinde olmak şartı ile fatura karşılığı olarak işletme giderlerinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, kira tanıtım) en fazla %60'ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda en fazla 75.000 TL'dir.
- Kuruluş Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca belge karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ofis malzemesi gibi maliyetler için vergiler dâhil en fazla 440.000 TL'dir.

Diğer sektörlere ait projelerde:

- Kuruluş işlemleri desteği; işyeri kuruluşu için yapılan işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar ve sigorta gibi masraflar için belge karşılığı olmak üzere en fazla 40.000 TL,
- İşletme gideri desteği; sözleşme imza tarihinden sonra 12 ay süre ile belge karşılığı olarak işletme giderinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, tanıtım ve kira) %60'ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda en fazla 1450.000 TL,
- Kuruluş (demirbaş) desteği; sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca belge karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ofis malzemesi gibi maliyetler için vergiler dâhil en fazla 550.000 TL destek sağlanmaktadır.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona 2025 yılında engellilerin kendi işini kurması ile ilgili 872 adet proje sunulmuş, bu projelerden 585'i desteklenmiştir.

Engellilere yönelik sunulan Kurum hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve standart hale getirilmesi amacıyla, engelli bireylerin istihdama kazandırılması için dünyada gelişmiş birçok ülkede uygulanan modern ve maliyet etkin yöntem olarak kabul edilen destekli istihdam modeli (İş Koçluğu) uygulamasının Kurumumuz bünyesinde hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar 2018 yılı itibarıyla başlatılmıştır. Engelli İş Koçluğu, engelli bireylerin istihdama geçişinde, istihdamda iken işe uyumlarının sağlanmasında ve dolayısıyla engellilerin istihdamının sürdürülebilir olmasında etkin kullanılan bir yöntemdir. 2023 yılında modelin geliştirilmesi için çalışmalar devam etmiştir. **2025 yılı sonu itibarıyla**, iş ve meslek danışmanlarının branşlaşması kapsamında 81 ilde 121 birimde Engelli İş Koçluğu hizmeti sunulmaktadır.

Destekli istihdam modeli kapsamında, Kasım 2025 itibarıyla 97 Engelli İş Koçuna Engelli İş Koçluğu branş eğitimi verilmiştir. Temel seviye İşaret Dili Eğitimi almamış olan Engelli İş Koçlarına söz konusu eğitimin verilmesi yönünde çalışmalar sürdürülmüş olup Nisan ve Temmuz 2025 itibarıyla çevrim içi eğitimlere devam edilmiştir. Bu eğitimler kapsamında, Nisan ve Temmuz ayları boyunca 105 Engelli İş Koçuna Temel Seviye İşaret Dili Eğitimi verilmiştir.

Engelli iş arayanların İŞKUR hizmetlerine erişimini artırmak amacıyla 2025 yılında Engelsiz İŞKUR Platformu açılmıştır. Platform ile fiziksel olarak İŞKUR'a erişimde sıkıntılar yaşayan özel gereksinimli vatandaşlar başta olmak üzere tüm engellilerin ihtiyaç duyacakları hizmetler çevrim içi ortamda sunularak engelli istihdamının artırılmasına destek olunması amaçlanmıştır.

4.4. Eski Hükümlüler

Eski hükümlüler, başta önyargılar olmak üzere çeşitli nedenlerle işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşamaktadır. Ülkemizde eski hükümlü istihdamı konusunda kota sistemi uygulanmak suretiyle bu kişilerin istihdam edilmelerine çalışılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesine göre; işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

Kanun hükmü gereğince, kamu işverenlerinin eski hükümlü işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olmaları nedeniyle, işverenin talebine şartları tutarak başvuru yapan ve görüşmeye gelen eski hükümlülerin işverenin uygun bulmayarak işe almaması veya eski hükümlü kontenjan açığı için talep vermeyerek yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda ise işverene 4857 sayılı İş Kanununun 101 inci maddesine istinaden çalıştırmadığı her eski hükümlü ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce idari para cezası uygulanmaktadır (2025 yılı için İPC tutarı her ay için çalıştırmadığı kişi başına 30.081 TL'dir).

Eski hükümlü işçi çalıştırmadığı için işverenlerden tahsil edilen ceza paraları; eski hükümlülerin kendi işini kurmaları gibi projelerde kullanılmaktadır.

Kurumumuz eski hükümlülere yönelik çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Bireysel görüşmeler aracılığıyla bu kişilerin karşılaşmış oldukları sorunların ortadan kaldırılmasına çalışılmakta, ayrıca kendi işini kurmak isteyen eski hükümlülere Kurumumuzca hibe desteği sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları vasıtasıyla da eski hükümlü istihdamı noktasında önemli çalışmalar yürütülmektedir.

2025 yılında 13.528 eski hükümlü ile 23.651 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan eski hükümlülerin 13.016'sı erkek, 512'si kadındır.

2025 yılında uygulanan Toplum Yararına Program ve İşgücü Uyum Programlarından toplamda 1.086 eski hükümlü faydalanmıştır.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon aracılığıyla, 2025 yılında eski hükümlülerin kendi işini kurması ile ilgili 527 adet proje alınmış ve 399 proje desteklenmiştir.

Bakanlığımız ile Adalet Bakanlığı arasında 13.05.2025 tarihinde imzalanan “Adalet Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Arasında Hükümlü ve Yükümlülerin İstihdamına Yönelik İş Birliği Protokolü” ile Adalet Bakanlığı'na bağlı ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular ile denetimli serbestlik yükümlülerine, Kurumumuz tarafından tahliye sonrası iş bulmalarına

yardımcı olunmasını sağlamak amaçlanmış olup tahliyesine bir ay ve daha az zaman kalan hükümlülerin Kurumumuz tarafından görevlendirilen iş ve meslek danışmanları tarafından aylık dönemler halinde görüşmeler gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda; Protokol imzalandıktan ve uygulamaya başlandıktan 2025 yılı sonuna kadar; 77 İl, 339 Ceza Tevkif Evi, 149 Denetimli Serbestlik Müdürlüğü ziyaret edilmiştir. Tahliyesine bir (1) ay ve daha az kalan 3.499 kişiye bireysel görüşme yapılmış olup, 25.432 grup görüşmesi ve 27.440 iş arama becerileri semineri olmak üzere toplam 52.872 hükümlü, tutuklu ve yükümlüye danışmanlık hizmeti verilmiştir. (İş arama becerileri semineri ve grup görüşmeleri kapsamında yapılan görüşmeler toplamda mükerrerlik gösterebilmektedir.)

Hâlihazırda 81 ilde 113 İş Kulübü faaliyet göstermektedir. 2017 yılında açılan İş Kulüplerinden 2025 yılı sonuna kadar 389.702 olup 12.110'u ceza evleri ve denetimli serbestlik müdürlükleri kapsamındakiler ile eski hükümlüler oluşturmaktadır. 2025 yılında ise 66.181 vatandaşımız yararlanmış olup bunların 4.102'si ceza evleri ve denetimli serbestlik müdürlükleri kapsamındakiler ile eski hükümlüler oluşturmaktadır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

4.5. Sosyal Yardım İstihdam Bağlantısı

Ülkemizde yürütülmekte olan sosyal yardım uygulamaları ile istihdam arasındaki bağlantının kurulması ve sosyal yardım sisteminin yeniden yapılandırılması amacıyla sosyal yardım alan hanelerde ikamet eden ve çalışabilir durumda olan kişilerin işgücü piyasasına kazandırılarak sosyal içermelerinin sağlanması öngörülmektedir.

Bu doğrultuda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) tarafından yapılan yönlendirmeler neticesinde 2025 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda bulunan tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: Sosyal Yardım- İstihdam Bağlantısı Kapsamındaki Faaliyetler (2025)

Faaliyet Türü / Yıl	2025
Aktif İşgücü Kursu	2.131
İMD Görüşmesi	103.463
İşe Yerleştirme	21.714
Sisteme Kaydedilme	90.446
TYP Yerleşme	8.813
İUP + İGP Yerleşme	17.242

4.6. Hane Destek Sistemi

Sürdürülebilir geçim kaynaklarına sahip olamama riski yüksek haneler için İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetler çok büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda halihazırda İŞKUR tarafından yürütülmekte olan profillemeye ve portföy çalışmalarına bireysel bazda yürütülenlere ilave olarak hane temelli yaklaşım da 2024 yılında eklenmiştir.

Hane Destek Sistemi, kamu istihdam hizmetlerinin yoksulluk riski yüksek hanelerin sürdürülebilir gelir kaynaklarına ulaşabilmesini desteklemek amacıyla hane temelinde sunulması ve bu hanelerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmasının önceliklendirilmesidir.

Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından çevrimdışı olarak iletilen ve hanesinde çalışan ve emekli kişi bulunmayan vatandaşlarımızın bilgileri aşağıda belirtilen kriterler doğrultusunda değerlendirmeye alınarak hane destek sisteminin hedef kitlesi oluşturulmuştur. Hedef kitlenin portföylere aktarımını sağlamak amacıyla İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı ile gerekli sistemsel çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar neticesinde 2024 yılı Eylül ayı itibarıyla hane Destek Sistemi çalışmaları başlatılmıştır.

Tablo 3: Hane Destek Sistemi Kapsamındaki Faaliyetler (2025)

Hane Destek Sistemi				
Faaliyet/Kişi-Hane	Kadın	Erkek	Toplam	Hane
İşe yerleştirme	16.969	27.692	44.661	41.817
Kursa katılım	2.787	1.444	4.231	4.184
TYP	3.876	1.310	5.186	5.121
İşgücü Uyum Programı	32.013	16.548	48.561	47.485
Toplam	55.645	46.994	102.639	98.607
Danışmanlık	77.945	73.178	151.123	134.720

5. ARACILIK VE DİJİTALLEŞME FAALİYETLERİ

Etkin bir aracılık hizmeti sunabilmek adına İŞKUR aracılığıyla, personel arayan işverenler için 2024 yılında yeni bir uygulama daha hayata geçirilmiştir. Daha önce sadece İŞKUR sistemine kayıtlı işverenler tarafından İŞKUR’a ilan vermek suretiyle talep edilen niteliklere uygun iş gücü sorgulanabilirken, yeni uygulama ile ilan açılmaksızın ihtiyaç duyulan nitelikteki adaylar “aday havuz sistemi” üzerinden görüntülenebilmektedir.

Yeni sistem işverenler açısından zaman ve emek tasarrufu sağlarken iş arayanlar açısından daha nitelikli bir eşleşme imkânı sağlamaktadır.

İŞKUR tarafından yapılan çalışma neticesinde “aday havuz sistemine” giriş yapan işverenler; görüntülenecek arama sayfasında bulunan filtreleme ekranları ile kendilerinin belirleyeceği meslek, yaş, öğrenim durumu, cinsiyet, ikamet edilen il, sertifikalar, dil bilgisi, mesleki yeterlilik belgesi, gibi birçok filtre ile seçtikleri niteliklerde kaç kişinin İŞKUR’da kayıtlı olduğunu öğrenebilmektedir. Bu kapsamda listelenen adaylara ilişkin bilgiler, Kişisel Verileri Koruma Kanunu hükümleri çerçevesinde görüntülenebilmektedir.

Aday havuz sisteminin hayata geçmesi ile işverenler meslek lisesi mezunu, meslek yüksekokul mezunu, mezun olunan bölüm, mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan, işsizlik ödeneği alan, sosyal yardım yararlanıcısı, engelli olma durumu, yabancı dil, sürücü belgesi, askerlik durumu, işsiz kalan süre, potansiyel teşvik faydalanıcısı, sertifikalar, TYP faydalanıcısı gibi birçok farklı alt kırılımdaki iş arayanlara ulaşmak için detaylı arama yapma imkânına sahip olmuştur.

Bununla birlikte 2011’den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olanların istihdamını teşvik etmek amacıyla; 31.12.2025 tarihine kadar 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden özel sektör işverenlerinin kişinin durumuna göre 24 ila 54 ay arasında değişen sürelerle, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları fondan karşılanmıştır.

İş arayanların onay vermeleri durumunda kamu kurumları ile kurulan web servislerle teyit edilmiş olan mezuniyet, geçmiş meslek ve iş tecrübeleri, sürücü belgesi, askerlik, engellilik bilgisi gibi verilerini tek dokunuş ile öz geçmişlerine yansıtma imkânı veren bir altyapı kurulmaktadır. Bu kapsamda 2023 yılı başında %57,1 olan kamu kurumlarınca teyit edilen verilerin oranı 2025 yılı sonu itibarıyla özgeçmiş parametrelerinde %89’a ulaşmıştır. Böylece zaman kaybı ve bürokratik süreç olmadan doğrulanmış bilgilerle eşleştirme ve aracılık hizmetleri yürütülmektedir.

6. İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER

İş arayanların ve iş bulmak amacıyla meslek edinmek, mesleklerini geliştirmek ya da değiştirmek isteyenlerin özellikleri ile işin ve mesleğin gerektirdiği nitelik ve şartların karşılaştırılarak, bireyin istek ve durumuna en uygun işi veya mesleği seçmesi, seçtiği meslekle ilgili eğitim imkânlarından yararlanması, işe yerleştirilmesi, işe uyumunun sağlanması konusunda sistemli olarak yardım edilmesi iş ve meslek danışmanlığı olarak tanımlanmaktadır.

İŞKUR, 1991 yılında başlatılan iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerini, 2012 ve 2013 yıllarında kademeli olarak 4.000 iş ve meslek danışmanı istihdam ederek daha geniş kitlelere ulaştırmış ve daha etkin bir şekilde sunar hale getirmiştir. Günümüzde gerek Kurum içi gerekse Kurum dışı iş ve meslek danışmanı atamaları ile söz konusu hizmetin etkinliği gün geçtikçe artmaktadır.

2012 yılında iş ve meslek danışmanlarının göreve başlamasıyla birlikte danışmanlık hizmetleri nitelik ve nicelik açısından önemli bir gelişme göstermiştir. 2025 yılsonu itibarıyla 4.575 iş ve meslek danışmanı ile danışmanlık hizmetleri etkin bir şekilde sunulmuştur.

6.1. İş Kulübü Çalışmaları

İş Kulüpleri, kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır.

2025 yılında 66.181 kişi İş Kulübü hizmetlerinden faydalanmıştır. İş Kulüplerinin faaliyete geçtiği 2017 yılından 2025 yılı sonuna kadar ise toplam 389.702 kişi bu hizmetten yararlanmıştır. 2024 yılı sonu itibarıyla Türkiye genelinde 81 ilde 113 İş Kulübü bulunmaktadır.

6.2. İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları

İnsan Kaynakları (İK) Platformu, işyeri bünyesinde insan kaynakları departmanı bulunan ve tercihen en az 10 çalışanı olan işyerlerini hedef kitle olarak belirleyen özelleştirilmiş işveren danışmanlığı hizmetleridir. İşletmelerin işe alım sürecinde yetkili ve sorumlu İşveren/Yönetici/Müdür/İnsan Kaynakları Yöneticileri/Uzmanları/Temsilcilerinin Kurumumuzun tüm faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesi, işverenlere yönelik hizmetlerin ve farkındalığın geliştirilmesi amacıyla İK Platformu oluşturulmuştur.

İK Platformu, firmaların İnsan Kaynakları yöneticileri ya da işverenleriyle daha sıkı ve etkin iletişimde bulunmak suretiyle aylık olarak düzenli toplantılar, bilgilendirmeler, organizasyonlar düzenlenerek iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında sunulan işveren danışmanlığının özel bir türünü oluşturmaktadır. Hâlihazırda 81 ilde 107 İK Platformu bulunmaktadır.

6.3. Meslek Danışmanlığı Çalışmaları

Kurumumuza verilmiş olan “eğitim ve öğretim kurumlarına yönelik meslek danışmanlığı faaliyetlerini yürütmek” görevi kapsamında İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinde görevli iş ve meslek danışmanları tarafından eğitim-öğretim kurumu ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Eğitim kurumu ziyaretleri kapsamında 2025 yılı içerisinde 24.978 okul ziyaret edilmiştir. Söz konusu ziyaretlerle Kurumumuzun bilinirliğini ve tanınırlığını artırmak, üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak, yanlış meslek seçiminin olumsuz etkilerini gidermek ve kariyer yolunda gençlerimizi yalnız bırakmamak hedeflenmektedir.

İŞKUR Mesleki Yönelim Test Bataryası ile kişilerin mesleki özelliklerinin tanımlanmasına yardımcı olunmaktadır. Bu kapsamda 2025 yılı içerisinde 15.096 danışana MYTB uygulanmıştır. Meslek Seçimine Destek Dergisinin 11. sayısı hazırlanarak dijital olarak Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır. 2025 yılı içerisinde düzenlenen 237 Meslek Tanıtım Gününde 33.301 öğrenciye meslekler, erbabları tarafından anlatılmıştır.

6.4. Danışman Bilgi Sistemi (DABİS)

Gençlerin eğitim ve kariyer planlamalarında önemli bir yer tutan lise ve üniversite tercih dönemlerinde doğru kararlar almalarına destek olmak Kurumumuzun temel görevleri arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda geliştirilen Danışman Bilgi Sistemi (DABİS); ortaöğretim mesleki alanları ile yükseköğretim programlarının iş gücü piyasası performanslarını ortaya koyan ve tercih süreçlerinin veriye dayalı olarak desteklenmesini sağlayan bir karar destek sistemidir. 2020 yılından bu yana Cumhurbaşkanlığımız koordinasyonunda yürütülen DABİS Platformu, 2025 yılı Temmuz ayında Kurumumuza devredilmiştir.

DABİS, tercih danışmanlığı ve/veya mesleki danışmanlık hizmeti almak isteyen lise ve üniversite öğrencileri ile mezunların yararlanabilmesi için bu faaliyetleri yürüten iş ve meslek danışmanları ile MEB’e bağlı okul rehber öğretmenlerin kullanımına sunulmuş olup <https://dabis.iskur.gov.tr/> adresinden kariyer danışmanlığı hizmeti verilmektedir. Kurumumuzda görev yapan 81 ilden 827 iş ve meslek danışmanı, MEB’e bağlı DABİS’te yetkili 45.114 rehber öğretmen sisteme girebilme konusunda yetkilendirilmiştir.

Platformun Kurumumuza devredilmesinden 2025 yıl sonuna kadar İŞKUR iş ve meslek danışmanları tarafından 10.196, MEB’e bağlı rehber öğretmenler tarafından ise 4.465, toplamda 14.661 öğrenciye DABİS kapsamında kariyer ve danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Platformun Kurumumuza devrinin ardından yürütülen geliştirme çalışmaları kapsamında, DABİS’in 2026 yılında İŞKUR Mobil uygulaması ve İŞKUR e-Şube üzerinden bireysel kullanıcıların erişimine açılması planlanmaktadır. Bu kapsamda öğrenciler, mezunlar ile velilerin DABİS’e doğrudan erişebilmesi; ihtiyaç duymaları hâlinde ise İŞKUR İş ve Meslek Danışmanları ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı rehber öğretmenlerden kariyer ve tercih danışmanlığı desteği almaya devam edebilmeleri hedeflenmektedir.

DABİS’te ortaöğretim düzeyinde; “istihdam oranı, iş bulma süresi, bir işte ortalama çalışma süresi, iki iş arasında geçen süre, ortalama çalışılan iş yeri sayısı, bölgesel istihdam oranı, sektör bazında dağılım, prime esas kazanç dağılımı, girişimcilik oranı, girişim yaşam süresi dağılımı, katma

değerli sektörlerde çalışma endeksi, nitelik uyumsuzluğu, yükseköğretime devam edenlerin oranı ile mesleki alan sırası” olmak üzere 14 gösterge bulunmaktadır.

Yükseköğretim düzeyinde ise “istihdam oranı, iş bulma süresi, bir işte ortalama çalışma süresi, iki iş arasında geçen süre, ortalama çalışılan iş yeri sayısı, sektör bazında dağılım, ilk işteki ücret dağılımı, girişimcilik oranı, girişim yaşam süresi dağılımı, katma değerli sektörlerde girişimcilik endeksi, nitelik uyumsuzluğu, akademide çalışma oranı, kamuda çalışma oranı, firma büyüklüğü dağılımı ve yönetici pozisyonlarında çalışma oranı” olmak üzere 15 gösterge aracılığıyla mezunların iş gücü piyasasındaki performansları çok boyutlu olarak değerlendirilmektedir.

DABİS sayesinde kullanıcılar, ortaöğretim mesleki alanlarını ve yükseköğretim programlarını aynı ekranda karşılaştırabilmekte; farklı alan ve bölümlerin iş gücü piyasası performanslarını işgücü piyasası göstergeleri üzerinden değerlendirerek eğitim ve kariyer planlamalarını daha bilinçli şekilde yapabilmektedir. Platform, İŞKUR İş ve Meslek Danışmanları ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı rehber öğretmenler tarafından yürütülen kariyer ve tercih danışmanlığı hizmetlerinde etkin bir şekilde kullanılmaya devam ederken, planlanan İŞKUR Mobil ve e-Şube entegrasyonu ile bu hizmetin çok daha geniş bir kullanıcı kitlesine ulaştırılması amaçlanmaktadır.

6.5. Staj Portalı ve Ulusal Staj Programı

Yükseköğretim öğrencilerinin kamu kurumları ve özel sektör kuruluşları tarafından sunulan erken dönem kariyer imkânlarından fırsat eşitliği ve liyakat esaslarına uygun olarak yararlanmalarını sağlamak amacıyla 2020 yılından bu yana Cumhurbaşkanlığımız koordinasyonunda yürütülen Ulusal Staj Programı, 2 Aralık 2025 tarihinde Cumhurbaşkanlığımız himayelerinde Kurumumuza devredilmiştir.

Öte yandan, farklı eğitim kademelerindeki öğrencilerin staj süreçlerini tek bir dijital platform altında buluşturmak, staj başvuru ve eşleştirme süreçlerini kolaylaştırmak ve işverenlerle öğrenciler arasında etkin bir eşleştirme mekanizması oluşturmak amacıyla Staj Platformu hizmete alınmıştır. Söz konusu Platform ile lise öğrencilerine yönelik İŞKUR Staj Portalı ile yükseköğretim öğrencilerine yönelik Ulusal Staj Programı ortak bir dijital altyapıda bir araya getirilmiştir.

Staj Platformu, farklı eğitim kademelerindeki öğrencilerin staj süreçlerini tek çatı altında buluşturarak kamu ve özel sektör işverenleri ile öğrenciler arasında etkin bir eşleştirme mekanizması sunmaktadır. Platform bünyesinde, mesleki ve teknik ortaöğretim başta olmak üzere lise öğrencilerine yönelik Staj Portalı ile yükseköğretim öğrencilerine yönelik Ulusal Staj Programı birlikte yürütülmekte; böylece gençlerin eğitim seviyelerine uygun staj fırsatlarına tek bir platform üzerinden erişimleri sağlanmaktadır.

İŞKUR’un açık iş eşleştirme sistemi benzeri bir kurguyla yürütülebilecek staj eşleştirme portalı olan Staj Portalı uygulamasında ise, işyeri ziyaretleri sırasında İş ve Meslek Danışmanları tarafından açık staj pozisyonları alınmakta ve sisteme kaydedilmekte, başvurmak isteyen gençlerin de İŞKUR’a kayıt olması sağlanmakta ve durumlarına uygun açık staj pozisyonlarını görmeleri ve uygun ilanlara başvuru hizmeti sunulmaktadır. Staj Portalıyla stajyer ve işveren olmak üzere iki ayrı girişle işverenlerinin bölüm bazlı staj ilanı açmasına ve öğrencilerin bölüm bazlı eşleşme ile staj ilanlarını görmesi, başvurmasına imkân tanınmaktadır.

Gençlerin kamu kurumları ile gönüllü özel sektör kuruluşları tarafından sunulan erken dönem kariyer imkânlarından fırsat eşitliği ve liyakat ilkeleri doğrultusunda yararlanmalarını sağlamak amacıyla 2020 yılından bu yana Cumhurbaşkanlığımız koordinasyonunda yürütülen Ulusal Staj Programı ise, 2026 yılı itibarıyla Cumhurbaşkanlığı himayelerinde Kurumumuz tarafından yürütülmek üzere Kurumumuza devredilmiştir. Bu kapsamda Programın Kurumumuz bünyesinde etkin şekilde yürütülmesine yönelik idari, teknik ve operasyonel hazırlık çalışmaları 2025 yılı içerisinde tamamlanmış; dijital altyapı, iş süreçleri ve uygulama esasları yeni görev alanına uygun şekilde yeniden yapılandırılmıştır.

2026 yılı uygulama dönemine yönelik hazırlıklar kapsamında başvuru ve değerlendirme süreçleri planlanmış, üniversite kariyer merkezleri ile kamu kurumları ve gönüllü özel sektör işverenlerinin Programa katılımına yönelik gerekli koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür. Programın, öğrencilerin akademik, mesleki, sosyal, sanatsal ve sportif yeterliliklerini esas alan yetkinlik temelli değerlendirme modeliyle yürütülmesi; kamu ve özel sektörde sunulan staj, iş gölgeleme ve eğitim programı imkânlarına şeffaf, adil ve liyakat esaslı bir şekilde erişim sağlamaya devam etmesi hedeflenmektedir.

7. ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının yıl içinde dört kez olağan, ihtiyaç halinde ise olağanüstü yapmış oldukları toplantılar, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere yerel dinamikleri harekete geçirme noktasında büyük önem arz etmektedir. Kurul üyelerince toplantılara katılımın tam olarak sağlanması ve toplantılara katılan üyelerin en üst seviyede bu toplantılara katkı sunması, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere; işgücü piyasasına girişte ve istihdamda kalma noktasında özel politika gerektiren kadın, genç, engelli ve eski hükümlüler ile çocuk işçiliği gibi üzerinde dikkatle durulması gereken konuların çözümü açısından büyük anlam ifade etmektedir. Bu minvalde İİMEK'lerin etkinleştirilmesi çalışmaları kapsamında hem İl Müdürlüklerinden hem de İİMEK üyesi kurum ve kuruluşlardan, görüş ve önerilerini almak maksadıyla kapsamlı anket çalışmaları yapılmıştır.

Her ilde Vali başkanlığında ortalama 14 üye ile toplanan Kurul gerek kamu kurum/kuruluş temsilcileri gerekse de sosyal taraf temsilcileri katılımı ile yerel işgücü piyasası aktörlerinin karar alma süreçlerine dâhil olmasına imkân sağlamaktadır.

Sivil toplum kuruluşlarının Kurul toplantılarına katılımı hem ülkemiz, hem bulundukları il, hem de temsil etmiş oldukları kesimler adına önem arz etmektedir. Bu noktada engelli vatandaşlarımızı Kurul'da temsil eden Türkiye Sakatlar Konfederasyonu temsilcilerinin, Kurul toplantılarına ve çalışmalarına etkin bir şekilde katılımı göze çarpmaktadır. Benzer şekilde kadınları temsil eden sivil toplum kuruluşları da Kurul toplantılarına katılmakta ve katkı sunmaktadır. Ayrıca, işçi ve işveren temsilcisi sivil toplum kuruluşlarıyla da iş birliğinin artırılmasıyla Kurula yüksek düzeyde katkı sunmaları önem arz etmektedir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, mevzuatla kendilerine verilmiş olan görev ve yetkilerle, gerek bulundukları illerin gerekse de bir bütün olarak düşünüldüğünde ülkemizin kalkınması için hayati öneme sahip olan istihdam ve mesleki eğitim konuları olmak üzere, kadın, genç, engelli ve eski hükümlü istihdamının artırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi gibi konularda kararlar almakta ve bu kararları hayata geçirmektedir.

Bu itibarla, sözü edilen kararların yerinde ve zamanında alınıp, uygulama sonuçlarının etkin bir şekilde izlenebilmesini sağlamak için Kurul üyelerinin tüm toplantılara eksiksiz katılım sağlamaları ve toplantılarda etkin rol oynamaları beklenmektedir.

Kurulların etkinliğinin artırılması amacıyla kurul başkanı olan valilerin, yerel dinamiklere uygun olarak kurula yeni üye belirleyebilmelerine yönelik yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

2025 yılında 324'ü olağan 24'ü olağanüstü olmak üzere toplam 348 kurul toplantısı yapılmış ve bu toplantılarda yaklaşık 1.500 karar alınmıştır. Alınan her kararın içeriğinde birden fazla alt karar olabileceği hususu da göz önünde bulundurulmalıdır.

8. KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI

Türkiye genelinde 2025 yılında İİMEK’lerde alınan kararlar incelendiğinde; engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe projelerinin görüşülüp karara bağlandığı, yıllık eğitim planının görüşüldüğü, yönetim kurulu ve denetim kurulu üyelerinin seçiminin yapıldığı, bir önceki yıl faaliyet raporunun değerlendirildiği, mesleki eğitimde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin ele alındığı, okullarda alan ve dal açılıp kapatılması, ilin ihtiyaçlarına göre mesleki eğitim kurslarının belirlenmesi kararlarının alındığı görülmektedir.

Bununla birlikte, 2025 yılında İİMEK’lerde yapılan bilgilendirmeler, alınmış örnek kararlar ve uygulamalardan bazılarına aşağıda yer verilmektedir.

- **AKSARAY:** Yüzyılın Kadın İstihdam Programı “İş Pozitif” doğrultusunda Ahiler Kalkınma Ajansı (AHİKA) tarafından kadın istihdamı ve yatırımcılar ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında Ajans Koordinatörlüğü tarafından sunum yapılarak kurula bilgi verilmiştir.
- **AKSARAY:** Aksaray Üniversitesi (ASÜ) koordinasyonunda düzenlenen Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Paneli ve Eski İlçesindeki mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarına yönelik faaliyetler ile 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü kapsamında mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarına yönelik Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü koordinasyonunda yapılmış olan etkinlikler hakkında kurula bilgi verilmiştir.
- **ANTALYA:** Şehit Serkan Çölkesen Mesleki ve Teknik Lisesinin birleştirilmiş sınıf olarak kullanılan Özel Eğitim Şubesinde “Bilişim Teknolojileri Alanı -Yazılım Geliştirme Dalı” ve “Büro Yönetimi Alanı -Büro Elemanı Dalı” açılması Kurulca kabul edilmiştir.
- **ANTALYA:** Yapımı tamamlanan 24 derslikli okul binasında Nevzat İnan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi açılması, bünyesinde ise Siber Güvenlik Alanı ve Bilişim Teknolojileri Alanının açılması Kurulca kabul edilmiştir.
- **ANTALYA:** Antalya İl Tarım ve Orman İl Müdürlüğünce yapılan sunumda;
 - Antalya'nın tarım sektöründeki istihdam olanakları,
 - Antalya'nın iklim ve coğrafi koşulları nedeniyle sahip olduğu tarım potansiyeli,
 - Fide, tohum, girdi üretimi, ihracat zinciri ve istihdam ağı,
 - Tarım ve Orman Bakanlığı'nın üzünsü meyveler başta olmak üzere bu alanlarda sübvansiyonlu kredi ve hibe programlarının yürütüldüğü,
 - Üzünsü meyveler ve bu meyvelerin hasadı, kalite sınıflandırması ve paketlenmesi gibi üretim süreçlerinin tümünde kadın emeğinin önemi,
 - Antalya'nın tohumculuk sektörünün merkezinde olduğu,
 - Kırsal kalkınmanın güçlendirilmesinin gerekliliği,
 - Açık alanda ve topraksız seralarda mavi yemiş üretiminin arttığı bilgisi kurul üyeleri ile paylaşılmıştır. Ayrıca modern seracılık ve topraksız üretim tekniklerinin yıl boyu üretimi ve istihdamı sürekli hale getirdiği için bu sistemlerin yaygınlaştırılması gerektiği, kadın

emeğinin yoğun olduğu alanlarda kooperatifleşme ve eğitim desteklerinin arttırılmasının önemine vurgu yapılarak, kadın istihdamı ve genç istihdamının stratejik öncelikte olduğu belirtilmiştir.

- **BİLECİK:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında 23.09.2024 tarihinde imzalanan “Kadın İstihdamı İşbirliği Protokolü ile Usul ve Esaslar” kapsamında ilde oluşturulan ve İŞKUR İl Müdürlüğü ile TOBB Kadın Girişimciler Kurulu’nun koordinasyonunu sağlayan oda/borsalar ve TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu temsilcilerinden oluşan “İl Kadın Çalışma Kurulu” ve faaliyetlerinin uygunluğu vurgulanmıştır.
- **BURSA:** 2025 MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Politika Belgesi stratejileri ve Mesleki ve Teknik Eğitim – İstihdam Bağlantısının Etkinleştirilmesi ile bu kapsamda yürütülmesi planlanan “Nitelikli İstihdam Geliştirme Ağı” (NİDA) projesinin “iyi uygulama örneği” olarak sunulmasına karar verilmiştir.
- **DİYARBAKIR:** 10-16 Mayıs 2025 tarihlerindeki engelliler haftasında engelli dernekleri ve işyerleri ziyaret edilmiştir.
- **DİYARBAKIR:** Çocuk İşçiliği Eylem Planı hazırlanarak Kurul üyelerince uygun bulunulmuş ve yıl içerisinde 2 toplantı yapılmıştır.
- **ERZİNCAN:** Erzincan Milli Eğitim Müdürlüğü’nün Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde «Yenilenebilir Enerji Teknolojileri» alanının açılması teklifi kurul üyeleri tarafından oy birliği ile kabul edilmiştir.
- **ERZİNCAN:** Engelli bir vatandaşımızın kendi işini kurmasına yönelik “Engelim Arıcılığa Engel Değil” projesi görüşülmüş, kurul üyelerince yapılan değerlendirmede projenin sürdürülebilir olduğu, uygulanması halinde engelli bir işsizin kendi işini kurarak toplumda daha güçlü bir biçimde yer edineceği kanaatiyle uygunluğuna karar verilmiştir.
- **İSTANBUL:** Aziz Sancar ÇPAL de Anadolu Meslek Programında Makine ve Tasarım Teknolojisi alanı ve bu alana bağlı olarak Savunma Mekanikleri dalı açılması ve "sınavlı" öğrenci alınmasına karar verilmiştir.
- **İSTANBUL:** Mesleki ve teknik eğitim mezunları-istihdam bağlantısının etkinleştirilmesi için,
 - Meslek lisesi okul müdürlerine İŞKUR programlarının anlatılması,
 - İşverenlere meslek lisesi mezunlarının İŞKUR aktif işgücü programlarından yararlanması desteklerinin anlatılması,
 - İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası ve İMEAK Deniz Ticaret Odası ile iş birliği yapılarak ihtiyaç duyulan alanlardaki işverenlerin belirlenmesi,
 - Mesleki ve teknik eğitim mezun öğrencilerinin istihdam edilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iş birliğinin arttırılması çalışmalarının yapılmasına karar verilmiştir.

- **KAHRAMANMARAŞ:** “Toplumsal cinsiyet eşitliği ve genç istihdamı” konularının yılda en az bir kez İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında gündeme alınması istenmektedir. Konular 29.04.2025 tarihinde yapılan 2. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantısında gündeme alınmıştır. Türkoğlu ilçesinde açılan Aile Destek Merkezi (ADEM) kursuna katılan 65 kadın katılımcıya, Kadın Konuk Evinde kalan 15 kadına ve kapalı ceza evinde bulunan 45 kadın tutuklu ve hükümlü için İş Arama Becerileri Eğitimi, iş ihtiyacı olan kişiler için iş görüşmesi yapılarak uygun işlere yönlendirilmesi, mesleki eğitim merkezleri ve üniversite öğrencilerini kapsayan kadın katılımcılara ve gençlere iş kulübü tarafından eğitim verilmesi, kadınların işe girmeleri için iş başı eğitim programları, toplum yararına programlar, işgücü uyum programları ve mesleki eğitim kurslarına girmelerine öncelik verilmesine, ayrıca çalışan kadınlarımızın desteklenmesi bakımından uygulanan teşviklerin kamuoyuna duyurulması çalışmalarının yapılmasına karar verilmiştir.
- **KARABÜK:** Karabük Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarınca yapılan işyeri ziyaretlerinde “Nitelikli İşgücü Yetiştirme Programı” (NİYEP) mevzuatı ve uygulaması ile; Mart ayı içerisinde “imalat, bilgi ve iletişim ile insan sağlığı-sosyal hizmet faaliyetleri” sektöründe faaliyet gösteren işyerleri için il düzeyinde de kapsama alınan ve 40 kişilik kontenjan ayrılan “Kadın İstihdamı İçin Pozitif Ayrımcılık Projesi” (KİPAP) hakkında işveren tanıtımlarına ve işverenlerin katılım sağlayacağı bilgilendirme toplantılarının yapılmasına karar verilmiştir.
- **KIRKLARELİ:** Elektrikli araçların bakım, onarım teknik servisleri için teknik elemanlarını yetiştirmek üzere Lüleburgaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi açık olan Motorlu Araçlar Teknolojisi alanına, alt dal olarak "Elektrikli Araçlar" dalı açılmasına karar verilmiştir.
- **KIRŞEHİR:** Mesleki teknik eğitim- istihdam bağlantısının etkinleştirilmesi ve iyi uygulama örnekleri istişare edilmiş olup, teşviklerin daha etkin kullanılabilmesi için işverenlere ve meslek lisesi öğrencilerine İş ve Meslek Danışmanları tarafından bilgilendirme toplantıları yapılmasına karar verilmiştir.
- **KONYA:** 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu Çıraklık Eğitimi Uygulamaları kapsamında, Motorlu Araçlar Teknolojisi alanı altına "Elektrikli ve Hibrit Araçlar" adı ile yeni bir meslek dalının açılması talebinin Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bildirilmesine karar verilmiştir.
- **KONYA:** Mesleki eğitim öğrencilerinin işletmelerde beceri eğitimi ve staj çalışmalarını yürüteceği işyeri tespitinin elektronik ortamda (İŞKUR Staj Portalı/stajyer ile işveren ayrı ayrı giriş yapabilir) yapılması amacıyla Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Konya Ticaret İl Müdürlüğü, Konya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası, Konya Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği ve Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü işbirliğiyle Konya Valiliği koordinasyonunda çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

- **MANİSA:** UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından desteklenen Manisa Kalıp ve İmalatçıları Derneği, Yunus Emre Belediyesi ve TSO ortaklığında yürütülen Yeşil Geleceğin Meslekleri Çalıştayında belirlenen 5 yeni meslek grubunda yer alan Yeşil Tasarım Uzmanlığı, Solar Teknisyenliği, Rüzgâr Enerjisi Teknisyenliği, Elektrikli Araç Bakım Teknisyenliği ve Geri Dönüşüm Uzmanlığı meslekleri görüşülmüştür.
- **MERSİN:** İlimizdeki resmi, özel kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile hayat boyu öğrenmede iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, etkinlikleri birlikte planlamak ve uygulamaya koymak, hizmet tekrarı ve kaynak israfını önlemek ve verimliliği arttırmak için İl Hayat Boyu Öğrenme Komisyon Toplantısı yapılmasına karar verilmiştir.
- **SAMSUN:** Sokakta çalışan çocuklara yönelik mobil sosyal hizmet ekiplerinin düzenli olarak saha çalışmaları yapmasına karar verilmiştir.
- **SIİRT:** Bir vatandaşın engellilere yönelik ‘‘Kendi İşini Kurma Projesi’’ kapsamında Engelsiz Kalem (Kırtasiye ve Ofis Ürünleri Satış Noktası) Projesi, engellilerin toplumla bütünleşmesi açısından olumlu bulunmuş ve kabul edilmiştir.
- **YALOVA:** İldeki OSB’ler ve Tersaneciler Birliğinin, İstihdam ve Mesleki Eğitime yönelik gelecek 5 yıllık stratejik yol haritaları hakkında hazırladıkları raporların Kurul değerlendirmesine sunulmasına karar verilmiştir.
- **ZONGULDAK:** Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) tarafından Aktif Destek Programlarının içeriği, teması, Girişimler için Mentörlük, Turizm Teknik Destek ve AB Sosyal Girişimcilik Programı ile Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SOGREEN) Projesi ve Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı hakkında Kurul üyeleri bilgilendirilmiştir.
- **ZONGULDAK:** ‘‘Mesleki ve Teknik Eğitim Politika Belgesi’’nin 2. ve 3. ana temaları ile ilgili olarak; atölye ve laboratuvar alt yapılarında iyileştirme sağlayacak ve buna bağlı olarak istihdama hazırlanacak nitelikli insan kaynağının yetişmesine de aracılık edecek olan Zonguldak Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nin Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) tarafından 3.985.000,00 TL hibe miktarı ile desteklenen ‘‘Makinelerin Çarkları Tersine Mühendislikle Güçleniyor Projesi’’ makine imalat sektörünün rekabet gücünü artırmak, nitelikli iş gücü yetiştirmek ve istihdam edilebilirliği artırmak amacı içerdiği vurgulanmıştır. BAKKA tarafından desteklenen bu proje ile tersine mühendislik alanında eğitim ve laboratuvar altyapısı oluşturularak, sektöre yönelik yerli üretim kapasitesinin geliştirilmesine de katkı sunulacağı belirtilmiştir.

9. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Bu rapor; yerel düzeyde önemli bir sosyal diyalog örneği olan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının 2025 yılında yapmış olduğu faaliyetleri özetlemek, öne çıkan uygulamalara yer vermek ve genel bir değerlendirme imkânı sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

81 İl Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu faaliyet raporlarından yararlanılarak oluşturulan “İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları 2025 Yılı Faaliyet Raporu” dokuz bölümden oluşmuştur. Giriş bölümü ile başlayan raporda sırasıyla Aktif İşgücü Piyasası Programlarına Yönelik Faaliyetler, İşgücü Piyasası Analizlerine Yönelik Faaliyetler, Özel Politika Gerektiren Gruplara Yönelik Faaliyetler, Aracılık ve Dijitalleşme Faaliyetleri, İş ve Meslek Danışmanlığına Yönelik Faaliyetler, Üye Kurumların Toplantılara Katılım Durumları, Kurullarda Alınan Örnek Kararlar ve son bölümünde ise Değerlendirme ve Öneriler yer almıştır. Bu başlıklar altında ilgili faaliyetlere ilişkin istatistiki verilere ve öne çıkan hususlara yer verilmiştir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, kamu kurum ve kuruluşlarının taşra birimleri ile sivil/yerel aktörleri harekete geçirmek suretiyle katılımcı bir anlayışla il düzeyinde çalışmalar yapmakta ve uygulamaları takip etmektedir. Kurulların oluşumu ve mevzuatla kendilerine verilen görevler dikkate alındığında; istihdam ve mesleki eğitim konuları başta olmak üzere yerel ve ulusal düzeyde büyük önem arz eden hususları bünyelerinde ihtiva ettiği görülmektedir.

2008 yılında 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nda yapılan değişiklikle Kurumumuza; iş arayan veya işini değiştirmek, geliştirmek veya kendi işini kurmak isteyen kişilere çeşitli hizmetlerin verilmesi ve daha fazla işsize ulaşarak hizmet sunması amacıyla İşsizlik Sigortası Fonundan ciddi miktarda kaynak aktarılmıştır. 2008 yılından bu yana Kurumumuz hem sunduğu hizmetlerin kalitesini artırmakta hem de yeni hizmetler sunarak işgücü piyasasında dengenin sağlanması hedeflemektedir. Yine aynı düzenleme ile il düzeyinde istihdam politikasının belirlenmesi ve uygulanmasında kullanılmak üzere yetki ve sorumluluk, yerelde sosyal diyalog ve eşgüdüm mekanizması olarak kurgulanan İİMEK’lere verilmiştir.

İlin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek İİMEK’in görevleri arasındadır. Ayrıca, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek de Kurulun görev alanı içerisinde bulunmaktadır. İİMEK’ler; Kurul, Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu aracılığıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurulun icra organı olan yürütme kurulu, kurul üyesi olarak sayılan kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşmaktadır. 5 kişiden oluşan yürütme kurulunun, ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasının oluşturulabilmesi için Kurula gerekli bilgi ve dokümanları hazırlamak, işgücü piyasası araştırmalarını da dikkate alarak yerel düzeyde istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini belirlemek, Kurul tarafından alınan kararlar ile il düzeyinde uygulanmak üzere ilgili kurum ve

kuruluşlara bildirilen istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirlerin uygulanmasını izlemek, gerektiğinde kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır. Beş kişiden oluşan İİMEK Yürütme Kurulu üyelerinin daha etkin bir şekilde Kurula katkı sunması beklenmektedir. Kurulun daimî üyesi olan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü ile Milli Eğitim Müdürü dışındaki, diğer üç üye kurumun temsilcilerinin Yürütme Kurulunda daha aktif olarak yer alması, başta istihdam ve mesleki eğitim olmak üzere Kurula verilen görevlerin ifa edilmesinde etkinliği ve verimliliği önemli ölçüde artıracaktır.

İl müdürlüklerince yürütülen, aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ve sonuçları Millî Eğitim Bakanlığı ve Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla denetim kurulu tarafından denetlenmektedir. Denetim Kurulu; Kurul başkanının onayıyla, biri Kurum temsilcisi, diğeri Kuruldaki diğer kurum ve kuruluş temsilcileri arasından seçilecek bir üye olmak üzere iki üyeden oluşmaktadır. Kurum üyesi haricindeki üye belirlemede İl Milli Eğitim Müdürlüğü temsilcisine öncelik verilmektedir. Denetim Kurulu ihbar, şikâyet gibi nedenlerle yapılacak olağanüstü denetimler dışında aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ile sonuçlarını, faaliyet süresince en az bir kere denetlemektedir. Kurs ve programları denetleyen bu kurulların daha etkin oluşturulması, denetimlerin titizlikle ve raporlardaki formatlara uygun şekilde yerine getirilmesi gerekmektedir.

2025 yılında 324'ü olağan 24'ü olağanüstü olmak üzere toplam 348 kurul toplantısı yapılmış ve bu toplantılarda yaklaşık 1.500 karar alınmıştır. Alınan her kararın içeriğinde birden fazla alt karar olabileceği hususu da göz önünde bulundurulmalıdır.

Kurul toplantılarının ve katılımcı bütün kurum ve ilgili kuruluşların yerel düzeyde belirlenecek istihdam ve eğitim politikalarında önemli ve aktif rol oynayacakları düşüncesine sahip olarak yapılacak olan toplantıların faaliyet ve kararlarına aktif katılımları kurul çalışmaları açısından büyük önem arz etmektedir.

Kurul üyesi kurum ve kuruluşların birbirleriyle tam bir eşgüdüm içerisinde olmaları, mevzuatla Kurula verilen görevlerin başarıyla yerine getirilebilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İl düzeyinde etkin bir istihdam ve mesleki eğitim politikası belirlemenin yolu her ilin kendi yerel dinamiklerinin açık bir şekilde ele alınmasından geçmektedir. Bu itibarla yerel düzeydeki ekonomik, demografik ve sosyal dinamikler, Kurul üyelerince tam manasıyla kavranmalı ve Kurulda alınan kararlarda bu dinamikler dikkate alınmalıdır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının etkinleştirilmesi çalışmaları kapsamında Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürleri ile Kurul üyesi diğer kurum ve kuruluşların temsilcilerine Mart 2024 tarihinde anket uygulanmıştır. Yapılan anket çalışmasının sonuçlarının analizi çerçevesinde bir sunum hazırlanmış ve Temmuz 2024 döneminde Ekonomi Koordinasyon Kuruluna arz edilmiştir.

Yapılan çalışmalar neticesinde mevcut durumda İİMEK üyesi olmayan ancak Kurul'a dâhil olması halinde Kurul etkinliğine katkı sunacak bazı tarafların Kurul'a dâhil edilerek mevcut sosyal diyalog yapısını güçlendirebileceği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Kurul başkanı Valiye yerel dinamikler ve ihtiyaçlar doğrultusunda Kurula yeni üye belirleyebilmesine ilişkin yetki verilmesi amacıyla yasal düzenleme için çalışmalar yapılmaktadır. Konu hakkında mevzuat değişiklik taslağı hazırlanmış ve taslağın yürürlüğe girmesine ilişkin süreç yürütülmeye devam edilmektedir.

Yine Kurulların etkinleştirilmesi adına; Kurul toplantılarının mutlaka Vali başkanlığında yapılarak alınan kararların titizlikle takip edilmesi, ilin istihdamını koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirlerin uygulanıp uygulanmadığına yönelik bir izleme mekanizmasının oluşturulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

www.iskur.gov.tr

2025